

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR • PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP • FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Egy csomó interpelláció

A képviselőház ülése

Az ellenzék ma nagyon helytelen irányba tévedt, amikor a kormányzat adminisztratív intézkedéseibe vitt bele pártpolitikát és a kormányzat személyi intézkedéseit a tisztviselők előlépését és áthelyezését vitte bele a parlamenti diskusszióba. Kiderült mindezekelőtt az, hogy akiket az ellenzék védőszárnyai alá vett, a védelemre reá nem szolgáltak, mert működésük körét nem éppen mintaszerűen töltik be, másrészt azonban ugyaz igazságügyminiszter, mint a kereskedelmi miniszter, akik a támadások céltáblája voltak, igen energikusan kijelentették, hogyha történetesen ellenzéki is valamelyik tisztviselő, ez nem lehet ok arra, hogy velük szemben a felettes hatóságok ne járjanak el kötelességüknek megfelelően.

A kereskedelmi miniszter még azt is hozzátette, hogy el tudja képzelni, hogy valamelyik tisztviselő olyan politikai magatartást követ, amelyet felettes hatósága jó szemmel nem nézhet.

Politikai körökben mindenesetre megállapították, hogy ellenzéknek az a törekvése, hogy a kormányt vagy többséget terrorizálja és az ellenzéki érzelmi tisztviselők mellett jogosulatlan akciókat indítson, teljes kudarcot vallott. A kormány adminisztrációban pártpolitikának, eddig sem engedett teret, ezután sem akar teret engedni, de viszont azért, mert valamelyik tisztviselő ellenzéki,

nem kevésbé lelkiismeretesen fogja megkövetelni tőle, hogy az illető kötelességét teljesítse.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Jelentések.

Beöthy Pál elnök az ülést háromnegyed tizenegy órakor megnyitván, fölolvastatta a **Kristóffy József** ügyében hozott összeférhetetlenségi bizottsági ítéletet. A bizottság, mint ismeretes, megszüntette az eljárást **Kristóffy** ügyében, miután **Kristóffy** lemondott a mandátumról.

Az elnök bejelentette, hogy az összeférhetetlenségi bizottság december tizenkilencedikén fogja tárgyalni **Hegedűs Loránt**, **Majer Odón**, **Farkas Pál** és **Szász Pál** összeférhetlenségi ügyeit.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter törvényjavaslatot nyújt be a vasúti szolgálati rendtartásról, valamint a tengerparti területek kisajátításáról.

Ghillányi Imre báró földművelésügyi miniszter törvényjavaslatot nyújt be az armentesítő társulatoknak adandó rendkívüli segítségről.

Teleszky János pénzügyminiszter törvényjavaslatokat terjeszt elő a magyar-horvát pénzügyi egyezmény érvényességének meghosszabbításáról, viszont a magyar állami vasgyárak vasércszükségletének biztosításáról.

Személyes kérdés.

Pop-Csicsó István személyes kérdésben szólal föl; tegnapi beszédét a miniszterelnök félreértette és félremagyarázta, mert ő nem panaszkodott a balkáni zavarok alkalmából behívott katonák kishitűségéről.

Tisza István gróf miniszterelnök fölolvassa **Pop-Csicsó István** tegnapi beszéd-

nek megfelelő részét, annak igazolására, hogy az a kritika, amelyet ő tegnap **Pop-Csicsó**val szemben gyakorolt, nagyon is jogosult volt. (Helyeslés a jobboldalon.)

Az állami szükségletek.

A Ház a harmadik olvasásban is megszavazza az állami szükségleteknek a jövő év első felében való fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

Elnök indítványozza, hogy a legközelebbi, a december 15-iki ülés napirendjére tüzzék ki a sajtójavaslat tárgyalásának folytatását.

A Ház ehhez hozzájárul.

A bácsalmási végrehajtó.

Balogh Jenő igazságügyminiszter válaszul **Lovászy Márton** minapi interpellációjára a bácsalmási végrehajtó áthelyezési ügyében. Az interpelláló adataival szemben kimutatja, hogy az illető végrehajtó sokkal jobboldalibb helyre került, mint amilyen állásban eddig volt, hogy az illető végrehajtó ellen tíz fegyelmi vizsgálatot folytattak és több esetben meg is büntették. A szabaddal törvényszék elnöke a közszolgálat érdekében kérte az áthelyezést és előterjesztéséhez hozzátette: „Az Isten őrizzen tőle, hogy visszahelyeztessék.” (Derültség.) A miatt, ha valamely bíró vagy bírósági hivatalnok politikai véleményét követi, senkit bánthatás nem érhet, sőt a politikai pártállás még előmenetelére sem lehet befolyással.

Lovászy Márton: Nem veszi tudomásul a választ.

A Ház a miniszter választát tudomásul veszi.

Az aradi vasutasok.

Apponyi Albert gróf szintén tisztviselői áthelyezések ügyében interpellál. Az aradi választás után huszonnégy vasúti alkalma-

Wacha legjobban tisztit.

A nő a háztartásban.

Irta és a debreczeni Szabad Iskolában fölolvasta:
Dr. KOVÁCS JÓZSEFNÉ TUDÓS-ILONA.

(Folytatás és vége.)

A nők háztartási kiképzése által nagyon szükséges és hézagpótló munkát is végezhetni és pedig a kisegítő gazdasszonyok munkakörét. Az önállóan élő nők, ha megfelelő képzettséggel bírnak, kenyérkeresetük által humánus célt szolgálhatnak, ha beállnak ideiglenesen kisegítésre olyan családhoz, hol a családanya betegség vagy egyéb komoly elfoglaltsága miatt bizonyos ideig gátolva van munkája teljesítésében. A háztartási kisegítő végzi a háziasszony összes teendőit, gondoskodik a házi rend fennmaradásáról, ellátja a gyermekek szükségleteit stb.

A kisegítő gazdasszonyok eszméje szintén Németországból indul ki, hol különösen Frankfurtban van ideális, főként a kis hivatalnok osztály javára megszervezve. Ez t. i. úgy értendő, hogy első sorban is a 3000 K-ás jövedelmű családok tarthatnak igényt az ilyen kisegítőkre, megállapított mérsékelt díj mellett; e mellett a jobb anyagi viszonyok között élők is igénybe vehetik őket, de arányosan fokozott magasabb díj fizetése ellenében. Ez az intézmény nagy előny, mert a beteg urnó nyugodtan adhatja át magát a

gyógyulásnak, mert tudja, hogy családja semmiben sem szenved hiányt. Kisegítő gazdasszonyok kitanításának eszméjével Budapestén a „Magyarországi Nőegyesületek Szövetsége” foglalkozik s remélhetőleg rövidesen meg is szervezi s folyamatba helyezi ezt a sokak által nélkülözött és óhajtott ideát.

A háztartási iskolákkal kapcsolatban keresztülvihető volna a cselédközvetítés, cselédnevelés és cselédpensió ügye. Ez mind a három oly lényeges és közhajtott dolog, hogy a velük való komoly foglalkozás elől kitérni nem lehet. Ma minden háziasszony küzd drága pénzéért a sok tudatlan s értelmetlen cseléddel; nagyon sokszor nem kapja meg a kívánt munkát, sőt az is előfordul, hogy hetekig is várnia kell, míg egyáltalában cselédhez jut. Meg kell jegyezni, hogy jó és szorgalmas cselédek is vannak, de ilyenek ritkán fordulnak elő; de nem is mindig a cseléd a hibás, ha urnőjével nem tud kijönni.

Ma a cselédügy nincs szervezve. Egyfelől a cselédtartó lehet kitéve a tudatlan cselédség követelőzéseinek, másfelől a naiv cseléd van kitéve a kihasználásnak. Mindkét kellemetlen eset megszűnik, ha a cselédkérdés szervezve lesz. Szakszerűen kell a cselédeket is képezni, látogassanak ők is háztartási iskolát s gyakorlatilag sajátítsa-

nak el minden munkát. E mellett némi kis műveltségre is tesznek szert; megtanulnak írni, olvasni, számolni; illedelmesen viselkedni s beszélni; megszeretik a tisztaságot és a munkát. Ilyen cselédet mindenki szívesen megfogad, mert nem lesz vele sok baj és kellemetlenség; lehet azt értelmes embernek tekinteni s önálló munkát rábízni; természetesen szükséges, hogy a háziasszony is bírjon szakismeretekkel, nehogy a cselédje előtt szégyent valljon. A cselédber és munkaidő szintén rendezésre várnak mindkét érdekelt fél kívánságára.

A cselédképzés által tehát elérhetővé lesz egy jövedő, tisztességes, megbízható, munkaszerető s gyakorlatilag képezett cseléd-osztály megteremtése; továbbá a meglévő anyag javítása. Különböző más szempontból is messzire kiható jelentősége van az ilyen kiképzésnek; mert ha a lány idővel saját háztartásának lesz a vezetője, sok, jelentéktelennek látszó munkálkodással családjának megtakarítást eszközöl és a napról-napra nehezedő megélhetési viszonyok között, tudásával kisebb jövedelmi forrásokat is biztosíthat magának; s ha gyermekeit is hasonló szellemben fogja nevelni, 1—2 évtized múlva újabb generáció keletkezik, mely tisztultabb eszmekörben növe fel, saját tudására és munkabírására támaszkodva fogja boldogulását keresni és találni. Hogy ezáltal

zottat, aki az ellenzéki jelöltre szavazott, hivatalból áthelyeztek.

Nemess Zsigmond: Száztizenöt szavazott az ellenzékre. (Zaj a baloldalon.)

Apponyi Albert gróf: A vonatkísérő-személyzethez tartozó embereket oly helyre tették, ahol kilométer-pénzeik legnagyobb részét elveszítették. Szabad ennyire tönkretenni oly embereket, akik nem követtek el egyebet, mint politikai meggyőződésüket nyilvánítták?

Fölkiáltás jobbról: Amikor kormányon voltak, önök is sétálni küldték a tisztviselőket!

Apponyi Albert gróf: Ha az a kormány, amelyhez tartozom, politikai üldözést követett el...

Fölkiáltások jobbról: De mennyit!

Apponyi Albert gróf: Ha követtek el politikai üldözést, azzal én minden közösséget megtagadok. (Derűtség jobbról.) Kérde a kereskedelmi minisztert, van-e tudomása az aradi áthelyezésekről és szándékozik-e a megtörtént sérelmeket orvosolni?

Harkányi János báró kereskedelmi miniszter teljesen egyetért Apponyival, hogy az ily politikai üldözés helytelen. A szóbanforgó áthelyezéseket a szolgálati felsőbbsség saját hatáskörében a minisztertől nyert utasítás nélkül tette szolgálati okból. (Zaj balról.) Egyes részletekben Apponyi tévedett, mert áthelyeztek olyanokat is, akik a miniszterelnökre szavaztak. Részletekbe nem bocsátkozik, mert az áthelyezés az illető szolgálati főnök hatáskörébe tartozik. Hogy az áthelyezés jogával hogyan él a szolgálati főnök, az a miniszter megítélésére van bízva, de parlamenti vita tárgya semmiesetre sem lehet. (Nagy zaj és derűtség a baloldalon.) Elismeri, hogy a Háznak talán joga és kötelessége afölött itélni, hogy helyesen jár-e el a miniszter az egyének kiválasztásában és azok felelősségrevonásában, de tagadja, hogy a belső adminisztrációs ügyek megvitatása itt a Házba megengedhető volna.

Felkiáltások a baloldalon: Hallatlan! Itt ilyent még nem mondtak!

Harkányi János báró: Ez a felelősség áthárítása volna a parlamentre. Ha az önök föl-

mennyi nyomorúságon lehet segíteni vagy annak elejét venni, csak az érti meg, aki érdeklődő és résztvevő szíve által tényleg meglátja azokat.

A társadalom érdekeinek védelmére irányul a cselédelhelyezés hatósági közvetítése egyfelől — a cseléd anyagi- és erkölcsi támogatására, másfelől. Ugy a háziasszony, mint a cseléd ki van téve a cselédközvetítők kizsárolásának, kiknek az a célja, hogy mindenféle meg nem felelő nőket is elhelyezzen, biztosítva ezáltal magánál a minél nagyobb forgalmat s a közvetítési díjakból befolyó minél jelentékenyebb jövedelmet. Ha a háztartási iskola vagy a hatóság venné kezébe a cselédközvetítést, akkor több volna a kilátás arra, hogy a társadalom állandó és megbízható cselédséghez jut; ezáltal természetesen néhány közvetítőnek felkopna az álla.

A cselédpensió szolgálná azt a célt, hogy a helyet kereső vagy helyet változtató cseléd ne legyen kénytelen akármilyen helyre elállani, mert különben fedél nélkül marad, hanem ilyen pensióban tartózkodhassék, csekély díj ellenében, míg magának megfelelő jelentkező felfogadja.

Mindezeket a nálunk sajnos még nélkülözött társadalmi intézményeket a müncheni evangélikus Frauenverein igen praktikusán valósította meg. Kétemeletes palotában van elhelyezve a háztartási iskola, hol urilányokat s cselédeket képeznek ki két éves tanfolyamon a házvezetés minden ágában; fel van öltetve a rendes háztartási teendőknél s a főzésen kívül a fehérnemű s felsőruha varrása és szabása, kalapdiszítés, vegyi tisztítás stb.; ugyancsak, ezzel kapcsolatban, itt van a cseléd-pensió is berendezve, innen történik

fogása helyes volna, akkor méltóztassék az adminisztrációt is átvállalni a parlamentnek.

Polónyi Géza: No, ez új iskola! (A miniszterelnökhöz) Gratulálunk miniszteréhez.

Harkányi János báró: Az adminisztráció nem politizál, de a fegyelemmel ellenkező magatartást bünteti. Ezért történtek az áthelyezések. Kéri válasza tudomásul vételét. (Helyeslés jobbról.)

Apponyi Albert gróf nem veszi tudomásul a választ. Ha egy képviselő visszaélések nyomára jut, kötelessége az ügyet a parlament elé vinni s a minisztert felelősségre vonni.

Harkányi János báró kereskedelmi miniszter: Nem akarja kivonni magát a parlamenti ellenőrzés alól, de ismétli, hogy belső adminisztrációs ügyekbe senkit sem engedhet beavatkozni.

A Ház a miniszter választát tudomásul veszi.

A horvát béke ellen.

Polónyi Géza a horvát állapotokról beszél hosszasan és támadja a kormányt a horvátokkal való megegyezés miatt. Interpellációt intéz az igazságügyminiszterhez: igaz-e, hogy Horvátországban eltörölték a hírlapok kaucióját s ha igaz, szándékozik-e ugyanezt megtenni Magyarországon is?

Az interpellációt kiadták az igazságügyminiszternek s ezzel az ülés 1 óra 15 percekor befejeződött.

Az iparosok nyugdíjügye

Segítsen az állam!

Egyike a legfontosabb szociális problémáknak a nyugdíjkérdés. Az ideális állapot az lenne, hogy mindenki, aki 65-ik, esetleg 60-ik életévét betöltötte, letenné a szerszám és élete hátralevő részét, mikor már munkaképessége csekélyebb, gond nélkül tölthetné el. Az általános, mindenre kiterjedő nyugdíj ideális állapotától messze vagyunk, de mindent el kell követnünk, hogy ehez közeledjünk. Az állami alkalmazottak és a magán-

a cselédek elhelyezése. Még egy rendkívül érdekes dolgot is láttam itt; a pincében, egy jókora világos helyiségben óriási mosó, facsaró, szárító és mángorló gépek vannak beállítva s itt a növendékek gyakorlatilag el-sajátítják a fehérnemű modern mosását; itt hirtelen megtörténik a nagymosás és vasalás; egészen könnyen keresztilvihető, hogy reggel hozzáfognak a mosáshoz s estére már be is van vasalva. Ez talán hihetetlennek tetszik s az az ellenvetés is tehető, hogy mikor szárad meg a ruha? Hát kérem egyszerűen, egy rendes ruháskosár ruhát 15 perc alatt a szárító-géppel annyira szárazzá lehet tenni, hogy a mángorlás és vasalásához lehet fog-ni. Ha ezen gépek kezelése kézi erővel történik, még akkor is jelentékeny idő-, költség- és személyzetmegtakarítás, hátha még vil-lanyerőre vannak azok berendezve!

Ez az intézet a mosókonyhájában nemcsak a saját fehérneműt hozza rendbe, hanem rendes házai vannak, ahonnan elszállítatja a mosnivalókat s teljesen tisztán, bevasalva juttatja vissza a tulajdonosának. Micsoda ideális állapot lehet az, amidőn a mai különben is szűk lakás és mellékhelyiségek s drága munkabér mellett a mosástól megszabadul a háztartás. S a ruhatakarítás a közös mosókonyhán sem kerülne többbe, mintha azt házilag végeznék. Azt hiszem a mai háziasszonyok közül nem egy akadna, aki a mosatás gyönyörűségéről szívesen lemondana, mert nem volna kitéve a lelkiismeret-ten s drága mosónők rossz munkájának, hanem nyugodt lehetne, hogy holmiját gondos, szakszerű kezelés után kapja vissza.

Eddig csak a háztartásban, családi körben élő nőkről volt szó; vessünk most egy pillan-

tisztviselők egy részének nyugdíját rendezték, napirenden van az iparosok nyugdíj-ügye.

A debreceni ipartestület néhány héttel ezelőtt az iparosok nyugdíjintézetének ügyét tárgyalta, ugyanakkor egyik járadékbiztosító intézetünk konkrét ajánlattal lépett fel. — A Testület az ajánlatot tárgyalta, de a végleges döntést elhalasztotta s **Bárdos Géza**, a Kereskedő Társulat főtitkára, kinek helyes érzékét a fontos szociális problémák iránt mindenki ismeri, az ipartestület agilis elnökével, **Dávidházy Kálmán**nal egyetértve, e sorok írójának adta át megbírálas végett.

Az ajánlat szerint 35 éves szolgálat után heti egy korona befizetéssel 300 korona nyugdíj jár, a belépést követő 10 éven tul 50 százaléka a nyugdíjigény és évente 2 százalékkal emelkedik; az özevgy 10 éven belül, a maximális nyugdíj 20 százalékkal kezdődő és évente 20 százalékkal növekedő egyszeri végkielégítést kap, a 10 éven tul a férj maximális nyugdíjának felét évi járadék gyanánt.

Az ajánlat díjai a számításszerű díjnál 10—11 százalékkal nagyobbak. A 10 százalékos többletet az ipartestület megtakaríthatná, ha Bárdos főtitkár helyes eszméje szerint az állam venné kezébe az iparosok nyugdíj ügyét és csak a matematikai díjat szedné. Ha az adminisztrációt centralizálnák, úgy nem nagyon terehlné meg az állam budgetjét és könnyitene az iparosokon. Ha a városokat is bevonnák az akcióba, csekély hozzájárulással is sokat lendítenének e fontos kérdésen.

A helybeli iparosok önálló szervezete csak akkor boldogulhatna, ha legalább ezer tagja lenne, de az adminisztrációs költség aránytalanul nagyobb lenne, mint a centralizált kezelésnél.

A matematikai díj a jelzett feltételek mellett 15 és fél, 16 százalék lenne, de 40 éves szolgálat esetében körülbelül 4 százalékkal kevesebb. E díjak mellett a nyugdíjintézet szilárd alapokon nyugodna. — A munkások nyugdíjintézeténél a díj kisebb, de részint az állam és egyes városok hozzájárulása folytán, részint azért, mert tévesen állapították meg és ennek hatása máris mutatkozik és így a díjakat a közel jövőben erősen emelni fogják.

tást azokra is, akik önállóan élnek. Hogy ezeknek az élete elég rideg, azt el lehet képzelni. Szintén társadalmi feladat ezen az állapoton segíteni. A hivatalnoknők otthona külföldön nagyon általános. Rendesen olyan körülbelül egyenrangú lányok és asszonyok számára szerveztetik, kiknek nincs otthonuk, de akik a családi élet melegségét nem tudják nélkülözni. Többnyire hivatalnoknők, telefonkezelőnők, irodai s kereskedelmi alkalmazottaknak van szükségük barátságos otthonra, mert épen amiatt, hogy önállóan élnek, magánosok nem mindig fogadják őket szívesen magukhoz. Az ilyen otthon szociális jelentőséggel bír, mert ezekben a nők állandóan anyai felügyelet alatt vannak, nincsenek kitéve az anyagi és erkölcsi romlásnak, amely a rendes tiszta otthonnal nem rendelkező nő uton-utfélen fenyegeti. Ilyen urinók otthonára Magyarországon sokok városban szükség volna.

Nem szabad elfelejtkeznünk a munkásnőkről sem. Nekik is támogatásra van szükségük. A munkásnő-otthonok felállítására szintén csak oly jelentékeny mint a hivatalnoknőké; sőt nekik talán még nagyobb szükségük van a védelemre és összetartásra.

Ezekkel egyetemben merül fel a gyermekek napközi otthona, a csecsemő- és anyavédelem, anyák iskolája ügye, a népkönyvtárak fejlesztése és szaporítása stb. és még sok megoldatlan probléma, amelyek azonban szorosan véve nem tartoznak ez alkalommal tárgyam körébe, így most bővebben nem térek ki rájuk.

Utóljára hagytam a nők háztartási nevelésére vonatkozó magyarországi intézményeket és pedig azért, hogy összehasonlítást teshessünk a külföldiekkel. Nálunk is van már néhány háztartási és gazdasági iskola, ház-

Férfi-, fiuruhák és angol átmeneti kabátujdonságok **B**alázs Jenő áruházában
a Községi Tisztviselők Országos Egyesületének szerződéses szállítójánál
Debreczen, Piacz-u. 61. Szentanna-utcával szemben. Telefon 6-28
készen és méret szerint a legolcsóbb szabott árakon :::

Az iparosok nyugdíj-ügyéhez a kereskedelmi- és iparkamarák sürgős közös akciója szükséges.

A nyugdíjkérdés fontos, megérdemel minden fáradságot, sürgős, minden nap késéért kár.

Hajós Géza,
felső keresk. isk. tanár.

Szent-Királyi Tivadar ünneplése

A főispán átnyújtotta a vaskoronarendet

Csupa fény, csupa melegség volt az a házas, családi jellegű ünnepség, amellyé a tisztelők és barátok, egyesek és testületek, sőt közhatóságok avatták a mai nap délutánját, amikor Domahidy Elemér főispán Szent-Királyi Tivadar kereskedelmi- és iparkamarai elnök mellére föltűzte a vaskorona-rend jelvényét. A megjelentek száma, a páratlan megnyilatkozása a becsülésnek, tiszteletnek, mutatta meg ma délután, hogy kicsoda Szent-Királyi Tivadar Debrecen város közgazdasági és társadalmi életében. A mai ünnepségen bizonyosodott be újból s nyert kifejezést az, ami különben Debrecenben köztudat, hogy Szent-Királyi Tivadar személyében az érdemek érdemese nyerte el a tisztességes, derék, sikeres munkásság legfelsőbb elismerését.

Az ünnepségen, amely ma délután három órakor folyt le a kereskedelmi- és iparkamara dísztermében, ott láttuk a társadalom, a testületek és hatóságok képviselőit, élükön Domahidy Elemér főispánnal. A megjelentek óriási száma nagyon kiemelte a rendjelátadás alkalmát abból a körből, amelyben azt tervezték: a házi ünnep köréből s azt Debrecen város ünnepévé tette.

A vaskoronarend átadása.

Az ünnepélyes aktust Szávay Gyula kamarai titkár nyitotta meg a következő rövid beszéddel:

tartási és főzőtanfolyamok. Jelentékeny ezek közül a kecskeméti, mely női gazdasági iskolával van kapcsolatban, hol a nők teljes elméleti és gyakorlati kiképzést nyernek a háztartás, konyhakertészet, tejgazdaság, baromfi-tenyésztés és sertéshizlalásban. A kecskeméti háztartási iskola tart fenn külön főző- és konzervkészítő vándortanfolyamokat az ország minden vidékén s hála az eredményes munkának, ma már mindenütt kezd általánossá és kedvelté válni a nők ilyen irányú nevelése és kenyérkeresete. Több ilyen irányú magyarországi iskola közül legrégibb a budai csillaghegyi, mely felöleli a gazdasági és kerítészetit oktatást is. Kivül még Budapesten van néhány háztartási intézet, sőt az ország egyikét nagyobb városában is található. A legújabb pesti háztartási és gazdasági iskola most nyílt meg a Zuglóban szept. 1-én Zsigány Zoltán vezetése alatt, a már fennálló polgári iskolával kapcsolatban s hivatott az országnak szakszerűen képezett gazdaszonyokat és kertesznőket adni.

Magyarországon a háztartási és gazdasági nevelés eszméje még nincs eléggé a köztudatba beitatva; a kezdeményezés sem olyan régi keletű, épen ezért ilyen irányú intézményeink sem lehetnek olyan tökéletesek, mint a külföldiek; de az első lépés megtörtént, most már csak a társadalom, főként a női osztály közönségszereplőinek munkájától függ, hogy saját érdekében minél tökéletesebbé és számosabbá tegye ezeket.

A cselédlügy terén is történtek már lépések; ezek ugyan még kisméretűek, de mégis megvannak. A Katholikus Háziasszonyok Országos szövetsége, 1907 óta, amióta fennáll, tart fenn cselédképzőt, cselédotthont, cseléd-

Méltóságos Főispán Ur! Mélyen Tisztelt Vendégeink!

Köszönet és hála ezért az ünnepi látogatásért. Felsőcséreg királyunk kegye magas kitüntetésben részesítette — a közélet, kereskedelem és ipar terén szerzett érdemeiért — a kamara elnökét s a királyi kegy fény sugarai most bearanyozzák e termet, ahol máskor komoly és szürke beszédek hangzanak el, az élet göröngyein járók.

A közélet ama terének, amelyen a kamara elnöke érdemeit szerezte, ez a terem a központja, ahol most családi együjtésben vannak együtt elnökünk közéleti és társadalmi munkatársai.

Méltóságod szeretetreméltósága és uri tapintata ezt a helyet választotta — bölcsen — arra, hogy felsőcséreg urunk kitüntető levelét és kitüntetése jelvényeit átnyujtsa. — Mint e falak állandó szertartásmestere, tiszteletteljesen kérem Méltóságodat, nyissa meg házi ünnepünket s nyujtsa a kitüntetést a kamara elnökének.

A tappsal fogadott beszéd után Domahidy Elemér főispán emelkedett szólásra s a következő beszédet mondta:

Nagyságos Elnök Ur! Mélyen tisztelt Ünneplő Közönség!

Az ipar és kereskedelem óriási fontosságú nagy érdekeinek előmozdításán dolgozó, fáradozó munkásoknak e diszes csarnokban e kedves alkalommal szép, házas, családias jellegű ünnepi aktusra gyűltünk ma össze. Ezeknek a derék, hasznos munkásoknak, akik zajtalanul bár, de annál eredményesebben dolgoznak, — mondom — ezeknek a munkásoknak érdemes vezére (Lelkes, hosszantartó taps), Szent-Királyi Tivadar ur azért a lelkes, eredményes és buzgó munkásságért, amelyet az ipar és kereskedelem terén, a közgazdasági életben fáradozó tevékenységével kifejtett, különösen szép és megtisztelő kitüntetésben részesült: amikor ugyanis felsőcséreg királyunk, jószágos urunk (Éljenzés.) tudomást szerzett erről a nagyjelentőségű, áldásos működésről és felelős kormányja előterjesztésére mint a kamara közbizalomnak ör-

vendő elnökét, igen nagy kitüntetésben részesítette. Nekem jutott osztályrészül a szerencse, hogy Nagyságodnak ő császári és apostoli királyi Felsőcséreg által adományozott érdemrendet és annak mellékletét képező statutumot átnyujtsam. Amikor ez igazán kedves feladatommak örömmel teszlek eleget, méltóztassék megengedni, hogy ez alkalommal Nagyságodnak őszinté, szívből jövő szerencsekívánataimat kifejezzem. Áthatva attól a biztos reménység érzetétől, hogy Nagyságodnak a királyi kegy elismerő megnyilatkozása, a legfelsőbb kitüntetés buzdításul fog szolgálni arra, hogy az ipar és kereskedelem érdekében eddig is kifejtett hasznos és áldásos munkásságát a köz és a közgazdasági élet javára tovább is fejtesse, kérem a Mindenhatót, engedje meg, hogy Nagyságod polgártársai s a köz javára ez annyira hasznos és áldásos működését minél tovább fejthesse ki.

Az éljenzéssel meg-megszakított s tappsal fogadott beszéd után Domahidy Elemér főispán kivette az érdemrendet a dobozból, Szent-Királyi Tivadarhoz lépett és mellére tűzte azt. Ez aktusnál is meleg szeretettel nyilatkozott meg a jelenvoltak érzése az ünnepektől iránt.

A lelkesedés hangjainak elmutálával Szent-Királyi Tivadar meghatottan mondott köszönetet a főispánnak és a közönségnek a következő szavakkal:

— A legnagyobb és legszebb kitüntetésnek tartom, hogy a kormány javaslatára a királyi kegy személyem iránt így megnyilatkozott és azt is, hogy e kitüntetést most Méltóságod kezeiből kapom meg és átveszem. — Köszönetemet és hálámat fejezem ki ezért Méltóságodnak. Jól jegyezte meg Méltóságod beszédében azt, hogy e kitüntetés buzdításul fog szolgálni. Valóban így van és meg fogom szolgálni szerény tehetségemmel s jövőendő buzgó munkálkodással azt. Még egyszer szívből, hálásan köszönöm az elismerést.

Az üdvözlések.

E szavak után fölzugó éljenzésben nyilvánult meg ismételtén a Szent-Királyi Tivadar

kört, foglalokzik cselédelhelyezéssel; létesített hivatalnokot-otthont stb.

A most felsorolt hiányok mielőbbi szervezése általános társadalmi érdek; de legközelebről mégis a háziasszonyokat érdekli s az ő felekezett, rang és más kiülsőségek nélküli összetartásuktól függ, hogy saját érdekükben szövetkezzenek s dolgozzanak a mostani miserabilis állapotok megszüntetésére.

Debreczenben ezen intézmények közül még egy sincs megvalósítva, pedig azt hiszem sokan érzik ennek a hiányát. Az összes hiányokat egy szervezetben meg lehetne valósítani, természetesen szükséges hozzá a város és társadalom együttes munkája és a háziasszonyok buzdítása. Ha a háziasszonyok egyértelműleg szövetkeznek, összetartanak s a maguk és mások boldogulására dolgoznak, akkor sem a társadalom, sem a hatóság nem térhet ki az anyagi támogatás és elismerés elől. Ezen szociális kérdések rendezése kell, hogy összetartásra és céltudatos munkára egyesítse a nőket, mert remélniök kell, hogy ezek gyökeres orvoslása által a folyton szaporodó bajoktól és kellemetlenségektől megszabadulnak.

Ha tehát egy háztartási iskola felállítása aktuálissá válna, vele szoros kapcsolatban volna megszervezendő a cselédnevelés — elhelyezés — pensio, cselédkör és könyvtár s hivatalnokot-otthon. Ezek együttes szervezése által a praktikus a hasznossal volna összekötve, mert pl. miután a háztartási iskolában a növendékek ugyis főznek mindennap szakszerű felügyelet alatt, főznének annyit s olyan minőségűt, mely az ugyanitt otthont találó főnökök izlésű hivatalnoknők igényeinek is megfelelően; így el van érve idő- és munka-

meztakarítás, mert az esetleges külön otthonban nem kell külön szakácsnőt tartani; a kiképezendő cselédek pedig, akik a hivatalnoknőket is kiszolgálják, alapos gyakorlatot szereznek azon a téren is, hogy mik az igények az uri hölgyeknek.

Howy pedig a cselédelhelyezés és közvetítés városi illetőleg hatósági szervezése mit jelent a mai viszonyok között, azt talán magyaráznom sem kell. A cselédkörrel és cselédkönyvtárral még ez ideig nem tettem említést és pedig azért, mert ez még utópisztikusabbnak tűnhetik fel a közönség szemében, mint az előző intézmények. Pedig, ha az eddigi feltételes munkát be akarjuk tétőzni, akkor eszünkbe kell, annak is jutni, hogy vajjon képzett cselédeink hol és hogyan töltik el szabad idejüket. Valószínű, hogy a már értelme-sebb személyzet nem fogja megérni olyan szórakozásokkal, amelyekben a mostaniaknak gyönyörűségük telik. Ezek számára ugyancsak a fenti hatósági intézménnyel kapcsolatban meg lehetne alakítani a cselédkört, ahová a tanuló cselédek és a szolgálatban levők vasárnaponként összegyűlhessenek, szórakozhassanak, olvashassanak valamely inspekción urinő felügyelete alatt, kívül ilyenkor esetleges bajaikat, kívánságaikat közölhetnék vagy tanácsát kérnék. A cselédkör keretében a könyvtár beállítása is szükséges volna; mert ha a cseléd itt megtalálja az ő szellemi fejlettségének megfelelő s őt érdeklő és szórakoztató olvasmányokat, akkor nem kap az izlést és erkölcsöt rontó ponyvairadalmon.

Ezekben foglalhatom össze azon szociális jelentőségű intézmények összességét, melyeket a nagyközönség érdekében a legelső sorban tartok szükségesnek a megvalósításra.

Költözködés miatt az összes raktáron levő férfi-, fiu- és női Cipők mélyen leszállított árak mellett adatnak el
Értesítés! FISCHER MENYHÉRT cipőüzletében, Piac-utca 9. szám.

dar iránt élő szeretet és tisztelet. Beszède után a testületek küldöttségei üdvözölték az ünnepeltet. Elsősorban Kardos László a Kereskedő Társulat nevében szól. Megemlékezett Szent-Királyi Tivadar kitünő tulajdonságairól, tehetségéről, akaraterejéről és felsorolta mindazokat az érdemeket, amelyeket közgazdasági tevékenységével szerzett.

Unger Gusztáv ny. kuriai bíró a római katolikus egyházközség nevében üdvözölte Szent-Királyi Tivadart, méltatta tevékenységét, az egyházi élet terén is, ahol szintén kiváló, nemes, nagy embernek bizonyult. Neki és családjának minden jót kívánt.

Kulm Imre, a debreceni kir. törvényszék elnöke a maga és a törvényszék nevében a következőkben üdvözölte az ünnepeltet:

— Igazán örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Téged, mint gyermekkori barátomat, a magam és az egész törvényszék nevében is üdvözöljek. A királyi kegy kitüntetés, amelyben most ő Felsője részesített, visszavezethető a törvényszéken teljesített kiváló munkásságodra is: Te vagy a legrégebb kereskedelmi ülnöke a törvényszéknek s mint ilyen, példaképe voltál és vagy a kötelességteljesítő jó bírónak. Szeretettel üdvözöllek úgy is, mint bíróársamat, úgy a magam, mint bíróársaim nevében.

Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök az Ipartestület nevében üdvözölte Szent-Királyi Tivadart. Az iparosság — mondta — már régen tudja és meggyőződött a tényekből, hogy a királyi kegy olyan férfinak jutott, aki ezt az ipari ügyekben kifejtett, nagy méltánylást érdemlő munkásságával meg is érdemelte. — Az iparosság mindig hű munkatársa lesz. Átnyújtotta ezután az ipartestület jegyzőkönyvének kivonatát, amelyben megörökítették Szent-Királyi kitüntetésének napját.

Szántó Győző a gváripárosok szövetsége nevében szól s üdvözölte a közgazdasági kiválóságnak adott kitüntetésért Szent-Királyi Tivadart. Kitért a mai gazdasági helyzetre is, s arra a konkluzióra jutott, hogy ilyen kiváló vezér mellett még ilyen gazdasági helyzetben sem szabad az ipari és kereskedelmi vállalkozásoknak elcsüggedniök.

Kernhoffer József a Kereskedelmi Csarnok nevében üdvözölte meleg szavakkal. A kereskedelem terén kifejtett működésére hivatkozott s azt mondta, hogy a kereskedő-világ részéről jövő működésében állandó támogatásra számíthat.

Komlóssy Dezső a Debreceni Első Takarékpénztár nevében mondott szép beszédet.

Szántó Samu dr. a Kölesönös Segélyező Egylet nevében beszélt. Az ünnepelt egyénisége — ugymond — olyan, hogy egyszerű közkatona ott sem maradhatott, ahol tulajdonképpen közkatona akart maradni, mert sulya olyan, hogy minden intézménynek, a melyben benne van, éltető lelke lesz, okossága, igazságszeretete, pártatlansága, ítélőképessége, erős akarata vezérré avatják. Így nem csoda, hogy ha bármily terére lép, nemcsak előkelő pozíciót, de vezérszerepet nyer. Mindenütt ott látjuk nemes szívét, érző lelkét, ahol mások bajáról van szó.

May Andor az István-gözmalom, Majerszky Mihály a Debrecen-Nyirbátori Helyi-érdeki Vasut nevében üdvözölte szép szavakkal.

Vágó Elek jegyző Körtvélyes község nevében intézett beszédet az ünnepelthez. A község minden lakója — mondta — tisztelettel veszi körül őt a község érdekében kifejtett nagy, áldást hozó munkásságáért.

Serly Ede, a kamara doyenje végül a kamara nevében üdvözölte.

Szent-Királyi Tivadar köszönete.

Az üdvözlésekre Szent-Királyi Tivadar hosszabb beszédben meghatottan mondott köszönetet, minden küldöttségnek üdvözlésével külön foglalkozván:

— Mindazok, — így szól — akik ez érdemrend átadási aktust ünneppé emelték s a mai napot számomra feledhetlenné tették, fogadják leghálásabb köszönetemet. Itt meg is állhatnék, mert ebben benne van egész érzelmi világom. Mégis engedjék meg, hogy pár szóval kitérjek minden egyes üdvözlésre. Elsősorban a római katolikus hitközség meleg üdvözlésére azt felelem, hogy mindent mindig istenbe vetett bizalommal kezdtem, istentől nyertem erőt s az ő jószágának köszönhetem, ha csekély eredményeket elérnem sikerült.

— Arra az időre mindig büszkén emlékszem, amikor a magyar független bíróság tagjaként működtem s a tudásukkal növeltem tapasztalataimat.

Ezután az egyes küldöttségeknek válaszolt, majd Érkörtvélyes küldöttségének adott válaszában visszaemlékezett családjára. Érkörtvélyesen — mondta — vannak még, akik látták családjá tönkremenését és látták az ő visszatérését. Örül neki, hogy szülőhelyén, ősei fészkében szeretettel találkozott. Munkálkodásának titka az, hogy mindig olyan körben dolgozott, ahol kötelességtudó, lelkiismeretes emberek közt volt.

Újból és sokáig ünnepelték ezután még a megjelentek Szent-Királyi Tivadart, aki ismételtan mondott meghatottan köszönetet a megnyilatkozott meleg szeretetért, a tisztelet és megbecsülés jeleiről.

Közoktatás

— A „Vasárnapi Munkásképző”. A fémipari szakiskola dísztermében folyó hó 7-én, vasárnap délután 4 órakor tartja újabb délutánját, amikor Török Péter kollégiumi tanár érdekes előadását lesz alkalma a közönségnek élvezni. A tudós tanár „A víz körútja a természetben” címmel fog értekezni és ezen értekezésével megnyitja a természet-tudományi előadások ciklusát. A szórakoztató délután értékét nagyban fogja emelni a debreceni főiskola tanítóképzőjének ének-kara, mely két érdekes számmal veszi ki a részét a munkásképzés ügyéből. Csázy Elek szakiskolai negyedéves tanuló szavalata re-

keszti majd be az igen kellemesnek ígérkező délutánt. Az előadáson való részvétel ingyenes. Itt jegyezzük meg, hogy a karácsonyi ünnepek alatt a legközelebbi délutánon egyikén Vigh Bertalan tanár tart előadást kísérletekkel kapcsolatban, a cseppfolyós levegőről.

A Concours Hippique képekben

Egy művészi kivitelű képről.

Mandel Lipótnak a városi új bérpalotában levő fényes boltjának kirakatában egy kolosszális méretű kép vonja magára a járókelők figyelmét. A kép városunkban október hó 14—19-én rendezett fényes sikerű Concours-Hippique egyes jeleneteit örökíti meg olyan bravuros tablószerű összeállításban, mely egyenesen bámulatot kelt.

Látjuk az egész lóvásárteret, hol a versenyek nagyobb része lefolyt és ahol a különböző akadályokon mesteri ugratásokat produkálnak; gróf D'Orsay Ede főhadnagy, Dobrzanski Román lovag százados, Von der Lühe Nándor hadnagy, báró Baich Péter főhadnagy, Karácsony Pál főhadnagy, Adda Alfréd főhadnagy, Keresztes Akos hadnagy, gróf Wolkenstein Oswald főhadnagy, Vessel Leo lovag főhadnagy, örgróf Pallavicinii Antal főhadnagy, Knapp Róbert, Sapieha Leo herceg, Malanotti Lajos főhadnagy és Georgevics Guidó főhadnagy urak; a kocsiverenyben résztvevők közül a Debrecen város híres ötösfogatán kívül ott szerepelnek: id. gróf Wolkenstein Oswald, öfelsége főlovászmestere, gróf Dessewffy Miklósné, báró Sennyey Mária és Ilona, Streicher Andorné, Kelcz Ilona és Geiger Hilda urhölgyek; előtünk van az ügetőverseny-pálya és a lóversenyter legérdekesebb része, ahol mint aktív és passzív szereplőket látjuk: Dom Miguel braganzai herceg, gróf Alvensleben, Schönburg herceg, Horthy Miklós fregatkapitány, öfelsége szárnysegéde, gróf Eszterházy Pál, gróf Széchenyi Viktor, báró Kapri Valér, báró Sennyey Béla, báró Berg Hermann örnagy, báró Fiáth László, örgróf Marenzi Ferenc altábornagy, báró Nagy Géza tábornok, Berzeviczy Béla ezredes, Horthy ezredes, Nedeczky Ferenc örnagy, Tamássy tábornok, Kunze Gusztáv kapitány, Jankovich Bésán Endre, Prihradny Henrik kapitány, Domahidy Elemér főispán, Hummel Árpád százados, Vecsey Zoltán, Miskolczi Lajos, Watjen Richard, Heimel Vilmos és Kirsch György urakat, továbbá örgróf Marenzi Ferencné, gróf Eszterházy Pálné, az angol főkonzultné, gróf Mikes Arminné, gróf Nemes Sarolta, gróf Széchenyi Péterné, báró Fiáth Lászlóné, Kunze Gusztávné, Szunyogh Duci, Pachhoffer Gertrud, Demetrovics Duci és Ruttkay Ferencné urhölgyeket, szóval legnagyobb részét annak a fényes társaságnak, mely a Concours Hippiqueen résztvevett és melynek emlékül fog szolgálni.

A képeket Ruzicska Gyula, legjobb hírnévnek örvendő fényképészünk állította

Biomaláta. Biomalz

kitünő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mindazok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

elő, ismét bizonyosságot téve ezzel szakmájában kiváló jártasságáról és arról, hogy a legnagyobb feladatok megoldására is képes.

Az ifjusági színelőadások.

A városi színház új direktora is programjába vette azt az egyébut meg nálunk is gyakorlatban volt jó szokást, hogy ifjusági előadásokat tart. És pedig, mint eddig láttuk, nemcsak havonta egyszer, hanem kétszer is. *Üzletnek* sem lehet ez rossz dolog, amint szintén tapasztaltuk: de hogy ezzel a színház a nevelés segítségére jön, s így a színpadot, ha szűkebbre vont körben is, eredeti nagy missziójának adja vissza egyszer-kétszer havonként: a direktor nemcsak cselekedetet is gyakorol, ami végre — legalább a régi jobb időkben — ott üzleti haszonnál is maradandóbb értékű.

Eszünkben sincs az üzleti érdek ellen, még csak gondolatban is szót emelni, s holmi áldozati szellemet prédikálni a színpadnak. Ugysem mennék véle sokra; a prédikációt még a templomban sem valami szívesen hallgatják. S a színdirektorok sem kevésbé jó keresztények. A mai életfelfogás a „do ut des” axiómát hallja még a színházi vállalkozásnál altruisztikusabb foglalkozásoknál. Hát mért ne legyen a színháznak „szép haszna” is, amikor az ifjuságnak a „szép” tiszta örömeit osztogatja?

Nem kívánunk áldozatot — az ősi táltosok sem a saját fehér lovukat szurták le a haza oltárán, — hanem az ifjuságnak nyújtandó „szép”-ről volna a direktor urhoz pár szavunk.

Mint méltóztatott bizonyára nemcsak Debreczenben, hanem máshol is tapasztalni, hálásabb s a szép iránt fogékonyabb közönséget semmiféle „Théâtre Paré”-ban nem kaphatni, mint ezeken a délutáni előadásokon. Nem tudnám hamarjában megmondani, a színpadon van-e ilyenkor több poézis, vagy a nézőtérén. De ha nemcsak ez utóbbi helyen mosolyog ki a ragyogó szemekből s üde arcszínből is gondtalan nevetésből, hanem a deszkák-ról is lesugárzik, szebb s tisztább összetétel-kozása az örök szépségnek, azt hiszem, tán csak a Dante Mennyországában lehetséges. Szóval költészetnek méltó párja csak költészet lehet. S ha teremtettek a századok s évezredek a drámában tökéleteset s szépet, amely legelőbb sejtetni bírja a soha nem muló szépségnek, az örök romlatlanságnak s életerőnek gazdagságát s kifogyhatlan teljességét: az ifjuságnak ezeket a műveket kell bemutatni. A romlatlan, élettisztaságtól üde fiatal szíveknek az időktől meg nem viselhető művészi alkotások a méltó társaik. Mert az az ihlet, mely remekműveket teremtett, ugyancsak ilyen tiszta fényű s Istenhez közelebb álló lelkekben lakott. A költő s az ifjuság lelke egy forrásból táplálkozik, egy kenyéren vannak: hisznek, remélnek, szeretnek, szebb világban élnek, mint mások, amely még nincs, de utban van: az

örök igazságban s szépségben. — Tehát joguk van, hogy szívük összedobbanjon.

Azért szeretnők, ismételjük, hogy a „szép haszon” s az igazán „szép” előadás s színpadi mű egymással teljes harmóniába volnának mindannyiszor, ahányszor az ifjuság, mint ilyen a nézőtérén helyet foglal.

S hogyan gondolnók ezt? Mi eddig *semmitéle tervszerűséget* az előadások rendezésében nem láttunk. Adták, ami nem tudom kinek, esetleg eszébe jutott. Hol „A király házasság”, hol „Liliomfi”, hol meg „Turán Anna” került elő, mintha behunyt szemmel majd ezt, majd azt kapták volna ki a sok közül. Így manapság csak házasságot lehet kötni újsághirdetésekből, de nem ifjusági színelőadásokat tartani.

Hogy ezek az előadások *nívósak* s a művelt ifjuságot *nevelők* is lehessenek, föltétlenül szükséges, hogy az igazgatóság *egész szezonra való programot* dolgozzon ki, amelyet aztán *az intézeteknek tudomására hozzon*. De ez a program, tervszerű, áttekinthető s összefüggő egész legyen. Legmegfelelőbbek volnának e célból *a ciklusos előadások*. Egy *Molière-, Shakespeare-, Schiller-, Vörösmarty-, Kisfaludy-, Csiky- vagy népszínmű-ciklus*; de hely juthatna esetleg a *görög tragédiának* vagy *római vigjátéknak* is. Szóval: *klasszikus darabokból* állítatnék össze ilyen vagy olyan ciklus s oly magyar írók műveiből, kik szellemi életük történetében nyomothagyó tettekkel máig is élnek; akik tehát nemcsak a színpad napi szükségletét látták el, hanem táplálták, nevelték a magyar lelket — habár nem is mindig klasszikus tökélyű műveikkel. Történelmünk szerves részei e művek, ami pótolja az abszolút értéket is.

Ilyen Molière- vagy Kisfaludy-ciklus darabjai egymásután kétszer is előadhatók, sőt bizonyára az esti közönség sem vetne meg egy klasszikus tragédiát s vigjátékot, hisz végre Shakespeare meg Schiller is valaki, nemcsak Bataille vagy Bernstein és Shaw.

Kívánatos volna továbbá, hogy az ifjuságon kívül *egyéb közönség* csak akkor bocsátatnék be az ilyen előadásra, ha a jegyeket maguk az intézetek le nem foglalták a tanuló s esetleg hozzátartozóik részére. Ami azonban csak úgy volna lehetséges persze, ha az iskola hat-hét nappal előre megtudná az előadás tárgyát s idejét.

Megtehetné az igazgatóság azt is, — ennyit az ifjuság megérdemel, — hogy minden intézetnek bizonyos számú *ingyenjegyet* bocsásson rendelkezésére, mert a vagyonosabb tanulóknak nagyon szegény társaik is vannak. Minek érezze már a gyermek az iskolában is a vagyoni helyzet kasztokra osztó átkát.*

Ilyenformán gondolnám én a színpadot a

* Javára válnék az egységes előkészületnek az is, ha a színház igazgatója a kitűzött vagy még inkább kitűzendő ciklusra nézve *az egyes iskolák tanárkarnak tanácsát is kikérné*. Nem kell ehhez anket, csak levélbeli érintkezés.

nevelés, a nemzetnevelés nagy missziójába szervesen beállíthatni.

Ha valaki jobbat, teljesebbet tud ajánlani, szívesen vesszük. De tenni, egészen tenni, ha már tesszük, hogy a szép, szép legyen s ne csupán jó üzlet . . .

F. B.

VASÁRNAPI KRÓNKA.

*

TÉL.

Itt van a tél, nagy a
Sár,
Ember, állat sárban
Jár,
Esik eső, hull a
Hó,
Oh mi kéjes, oh mi
Jó!
Nyáron megfolt a nagy
Por,
Télen a saron a
Sor,
Benne épen nyakig
Állsz,
Debreczeni szegény lélek
A te mottód ez itt, kérlek:
Porból lettél — Sárrá válsz!

TANGÓ.

(Táncolja Borbély Lili a Katonadologban.)

Csend.
A zene lent
Egy büvös, egy bűnös akkordba kezd,
Vad, szilaj futamok követik ezt,
Vágyteli, vig hangok zugnak át a légen . . .
. . . Kigyul a két szemed, mint hajdanta, régen,
Rút tivornyák között, csókok közepette,
Mikor fakó arcod a mámor égette,
A bibor kék,
A szenvedély . . .

. . . S míg elmélázol mindezen,
Ő táncra perdül csendesen,
Az ajka vérpiros, a haja ében,
Tűz lobog lángolva mind a két szemében,
Erre lép, majd arra, kigyózza, rengve
Hol balra néz vadul, hol jobbra, tærengve,
Fejét hátraszegi, pillantása sáppadt,
Aztán mohó vággyal a párjára támad,
Magához szorítja, szinte szívia vérét,
Vonaglik a kéjtől, — vámpirnak vélnéd,
Amely a sötétben áldozatára
Lecsap kegyetlenül . . .

A táncnak vége,
A zaj elill,
A zenekarban
Még csak egy fafuvó sir, zokog halkán,
Aztán az is elcsitul . . .
Csönd van,
Mint a pusztán télen,
Nem hallszik többé semmi nesz,
Csak szívek zakatolása
A nézőtérén . . .

TORREÁDOR.

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és himzéseihez csakis tiszta, jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosnia. — Mosson mindent SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézést kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összenemjen vagy szétessék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható.

Kabalás öngyilkos.

Négy ász, négy tizes és négy párti karambol.
— Hogy bucsuzik el a pincér a világtól?

Tegnap éjjel három óraker a nagyvárad pályaudvar kolozsvári kijárójánál a gyorsvonat elé vetette magát Villand Ernő 17 éves püspökladányi pincér. Súlyos sérülésével a kórházba szállították, ahol a rendőrsztviselőnek elmondta, hogy azért akart meghalni, mert a püspökladányi kir. járásbírósnál ellene lopás miatt eljárás van folyamatban. Ezt a szégyent nem tudja túlélni, inkább megválna az élettől. Az öngyilkosságról és annak előzményeiről nagyváradai tudósítónk a következő részleteket jelenti:

Tegnap hajnali három óraker rendes időben megindult az 502. számú kolozsvári gyorsvonat, de néhány perc múlva már rohanva jött egy vasutas a Gerliczy-utcai sorompó felől és telefonálni akart a mentőkért, mert az ötszázkettes a sorompótól tíz lépésnyire elgázolt egy embert. A mentők azonnal a szerencsétlenség színhelyére mentek, ahol Wieland Ernő 17 éves pincért a két vágány között fekvő eszméletlen állapotban megtalálták. A mozdony kerekei átszelték a szerencsétlen fiatalember ballábszárát és jobblábféjét, azután a mozdony kerekei mögé szerelt automatikusan működő seprők kidobták Wielandot a sinek közül.

A mentők beszállították az eszméletlen állapotban levő embert a biharmegyei kórházba, ahol őt Pásztor Jenő rendőrszt tegnap reggel kihallgatta. Wieland először azt vallotta, hogy Kolozsvárra akart utazni, ügyetlenül ugrott fel a robogó vonatra, a vasuti kocsi kerekei alá került és így történt a szerencsétlenség. Pásztor Jenő azonban tudta a mentők leírásából, hogy hol feküdt a pincér, tehát nem hitte el ezt a mesét, mert aki el akar utazni és egy vasuti kocsira ugrik fel, azt nem gázolhatja el a mozdony. A további faggatásra azt felelte Wieland, hogy tényleg nem akart elutazni, hanem kissé ittas állapotban tartott haza szülőinek a hegyen, Törkölymérő nevű völgyben levő lakására, nem vette észre, hogy jön a gyorsvonat és át akart menni a sineken. Így történt a szerencsétlenség.

Pásztor Jenő előtt így is gyanusnak tetszett a dolog és kikérte a kórházból a pincérnek a ruháit. Nagy meglepetésére a következő holmikot találta a Wieland Ernő ruhájában: A négy mellényzebben egy-egy kártyát, egyikben egy töktizest, a többiben rendre a többi tizeseket. A kabát két külső zsebében egy-egy ászt. Összesen négy tizeset és négy ászt. A kabát belső zsebében egy képes levelezőlapot talált, amelyen a Cunard hajóstársaságnak Saxonia nevű hajója van színesnyomatban. A levelezőlap Kis Gyula pincérnek van címezve és rajta kuszált írással a következő sorok állanak:

„Kedves barátom, látogass meg, a kórházban leszek. Ha meghalok, bocsáss meg. Szervusz, azt hiszem, nem találkoztunk együtt többé. Azt a lapot küldöm neked, a melyet te adtál nekem. Ernőd.”

Volt ezen a levelezőlapon kívül egy 1913. B. 284. számú büntügyi idézés, amely szerint Wieland Ernőnek lopás gyanúja miatt december 16-án a püspökladányi kir. járásbírósnál kell megjelennie.

Ezek után bizonyos volt, hogy Wieland Ernő nem véletlenségből került a mozdony ke-

rekei alá, hanem öngyilkos akart lenni. Mikor Pásztor Jenő rendőrszt ezeket a bizonyítékokat megmutatta Wielandnak, ez őszintén elmondott mindent.

Elmondta, hogy Püspökladányban Baum Ferenc pályaudvari éttermében volt alkalmazásban és egy rossz pillanatban kilopott egy huszkoronást a gazdája fiókjából. Félt attól, hogy majd tizenhatodikán el fogják ítélni, ezért halálra szánta magát. Már egy hét óta készült az öngyilkosságra. Tegnapelőtt elment a Szabadság-kávéházba, hogy utoljára játszon egy parti karambol. Puskás Józseffel játszott négy parti harmincast. Elvesztette mind a négy partit, de azért Puskás fizette a billiárdpénzt, mert Wielandnak mindössze csak egy krajcár pénze volt.

Miután így elbucsuzott a kávéháztól, a billiárdtól, kiment a pályaudvarra, a Gerliczy-utcai sorompóhoz. A kártyákat kabalából helyezte el a zsebében, hogy az öngyilkosság sikerüljön. Átmászott a leeresztett sorompón, mikor látta, hogy közeledik a gyorsvonat, azután a sinek közé állott és a mozdony kerekei alá vetette magát úgy, hogy a lábai kerültek a sinre.

A szerencsétlen fiatalember állapota életveszélyes. A kórházban az orvosok kétszer operálták meg és most minden attól függ, hogy elég erős-e a beteg szervezete, túléli-e a nagy vérvesztést.

— **Nehéz a választás.** E mondás igazsága a legjobban akkor tűnik ki, ha az ember megzavart gyomorműködését hashajtószerekkel kénytelen helyreállítani. Mennyi mindenféle kotyvalékot készítenek közegészségügyi tilalom dacára, erre a célra és dobnak drága áron, sokféle zenebonával forgalomba! Mindezek ellenében a legbiztosabb, legolcsóbb és legmegbízhatóbb hashajtó marad ezután is a már évtizedek óta bevált és az egész földkerekségen kedvelt **Ferencz József-késérüvíz.** Ez a természetes ácványvíz minden mesterséges megváltoztatás nélkül, csakis ősz állapotában, úgy, ahogy az az anyaföldből fakad, kerül forgalomba. Ez a budai „**Ferencz József**”-forrásokból eredő államilag elismert gyógyvíz mindazokat a talajdonságokat egyesíti magában, melyekkel egy jó hashajtónak birnia kell. Könnyen bevehető és ize érzékeny természetűekre sem visszataszító, emellett semmiféle kellemtelen utóhatása nincsen. „Még a mai napig is”, írja dr. Schauta, az európai híri bécsi orvostanár, „a természetes **Ferencz József-késérüvíz** jól megálta helyét”. — Kapható minden jobb gyógyszertárban, drogériában, fűszerkereskedésben. Egy valódi palack tartalma többszöri használatra kifutja. — A **Ferencz József-gyógyforrások** szétküldési igazgatósága Budapesten.

A „DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG KÉPES NAPTÁRA” e hó 15-ike körül jelenik meg és küldetik szét ingyen. A naptárt csakis az előfizetők kapják meg. Boltban pénzért nem árulhatjuk. A naptár 340 oldalra terjedőleg jelenik meg és tartalmazza Debreczen város és a vármegye teljes és pontos címtárát. A idei naptár különösen értékes tartalmánál fogva. Uj előfizetők is ingyen kapják, ha legalább negyedévre előfizetnek. A kik tehát megakarják szerezni naptárunkat, fizessen elő december 1-től lapunkra. Előfizetés bejelentéseket elfogadunk telefonon is. Telefon sz. 18. és 339.

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I
BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között.
1 doboz 50 fillér.
Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC
„ARANYEGYSZARVU” GYÓGYSZERTÁRÁBAN
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegességek, szépfűszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

A levegő királya

Izgalmas dráma 5 felvonásban. A Pathé-gyár világhíri sláger-filmje. Bemutatóra kerül az Uránus-színházban, december hó 8., 9., 10-én — hétfőn, kedden és szerdán 6, 8 és 10 órai kezdettel.

A huszadik század három nagyszerű közlekedő szerszámát: az autót, az expressz-vonatot és az aeroplánt vette segítségül a filmgyár azoknak az izgalomnak az előidézéséhez, amelyek a darabot megtöltik. És mindezen kívül még egy szenzációt hoz, amely nemcsak a nagyközönség, de az orvosok számára is szenzáció: a darab cselekményének egy része orvosi körökben játszódik s ezzel kapcsolatban bemutatják Carrel professzornak világhíri kísérleteit is az organizmuson kívül életműködésről. Nagyszerű produkció ez, legalább olyan érdekes, mint azok a hajmeresztő aviatikus mutatványok, amelyeket a darab főszereplője, Mrac Devernis (Alexander ur, a párisi Comedie Francaise tagja) végez.

Marc Devernis, egy dús gazdag bankár fia az aviatikának szenteli minden idejét. Nála vakmerőbb és szenvedélyesebb pilótája nincs a repülés tudományának. Csak egy dolog van, amelynek kedvéért elhagyja szívesen gépét: menyasszonya, a bájos Louise de Solanges (Alexanderné Robinne asszony, Páris legszebb asszonya, a Comédie Francaise tagja). Louise tudományos pályára készül. Orvosnő akar lenni, szorgalmas medika már, de azon nők közül való, akik nőiességüket mindenütt meg tudják őrizni. Sugaras boldogság áll a két fiatal előtt, mindegyik komolyan és szenvedéllyel halad magasabbra a maga tudományában, annál könnyelműbb azonban Louise anyja. Solanges asszonyt megszedítette a börtén hullámzó aranyfolyam. Azt hitte, csak bele kell vetnie magát, hogy milliomos legyen. Bár leendő apósa óvta spekulációjától, megismerkedett egy szélhámossal, aki utolsó krajcárjától is megfosztotta.

Louise bátran állotta a szegénység csapását. Gyermekek-klinikára szerződött ápolónőnek. Sokkal nagyobb baj azonban rá nézve, hogy megváltozott körülményeire való tekintettel Marc apja megtagadja beleegyezését házasságukhoz. Marc nem akar engedni apja akaratának. Hogy független legyen és maga akaratából elvehesse szerelmesét, részt akar venni a 300,000 frankkal díjazott versenyen. A nyíl biztosságával suhan fel a légszék kétszer megkerüli az Eiffel-tornyot. A harmadik fordulónál száz méterrel a cél előtt lezuhan és súlyosan megsebesül. Louise, mint a Vörös-kereszt kirendeltségének vezetője

Kovács Gyula és Társa Őszi és téli ujdonságok **női felöltőkben. Divatbundák, plüsch és szőrmekabátok. Leány- és gyermekfelöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák. Női leány- és gyermekkalapok.**

Debreczen, Piac-utca 55. (Hungária mellett). Mindezen felsorolt cikkek a legolcsóbb szabott árakon.

PIAC-UTCZA 65. DEBRECZENI VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MIKLÓS-U. SARKÁN
városi lerakatában állandó butorkiállítás: vas- és rézbutorban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.
Erdős Kicsinyben, gyári árakon.

Jelen van a katasztrófánál és önfeláldozó ápolásával meg is menti szerelmét. Marc most a Balkán harctérre akar menni, hogy vagyont és hirt szerezzen. Louise lebeszéli tervéről. Levelet ír neki, amelyben megakarja győzni afelől, hogy apja akaratát tisztelni kell. Louise nemeslelkűségéről tanuskodó levele Marc apja bankárjának kezébe kerül. Annyira megalázza e mély szerelemről tanuskodó levél, hogy végre beleegyeznek a házasságba, amely most már meg is történik.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP: Délután *A nevető férj*, operett. Este *Katonadolog*, operett. (Kisbérlet.)
HÉTFŐ: Délután *A sárga csikó*, népszimni. Este *Katonadolog*, operett. (B bérlet.)
KEDD: *A koldusdiák*, operett. (C bérlet.)
SZERDA: *Zoltánka*, színjáték. Bemutató előadás. (A bérlet.)
CSÜTÖRTÖK: *A cigányprimás*, operett. (B bérlet.)
PÉNTEK: *Zoltánka*, színjáték. (C bérlet.)
SZOMBAT: *Buda gyöngye*, operett. Bemutató előadás. (A bérlet.)

Az Arany Bika mozgó-színház megnyitása

Fényes és imponáló keretek között szombaton este nyílt meg Debrecen legújabb szórakozó helye, az *Arany Bika mozgószínház*. A hatalmas, nagyméretű mozi építészeti és berendezési munkáit *Rostás István* főkapitány elnöklése alatt kiküldött bizottság szombaton délelőtt vizsgálta meg. A bizottság tagjai között voltak *Borsos József* h. főmérnök, *Publig Ernő* tüzoltó főparancsnok, *K. Tóth Mihály* dr. kultúr tanácsnok, *Debreczeni Jenő*, a világitási vállalat igazgatója, a *Bika* r.-t. részéről *K. Kiss József* dr. ügyvéd, továbbá *Harsányi Imre*, az iparügyosztály vezetője. A bizottság alaposan megvizsgálta az építkezést, mint a berendezést s megállapította, hogy Debrecennek ez az új mozgószínháza felüli mindazt a kellékeket, amelyek a közönség érdekeinek úgy közbiztonsági, mint kényelmi szempontból megfelelnek.

Ezen megállapításhoz képest az előadások megtartására az engedélyt a bizottság kiadta.

Délután a sajtó meghívott képviselői előtt mutatták be a mozgó színházat. Már az első pillantás mutatja, hogy világvárosi szempontok vezették az építőket, amikor ezt a színházat létesítették. A pompás színpad alkalmas kabaré-előadások tartására is. Az ülőhelyek és páholsorok izléses és ügyes elrendezése arra mutatnak, hogy a színház igazgatósága elsősorban is a közönség kényelmével számolt. Mintegy 800 ember befogadására alkalmas a színház. Bármerről, az olcsóbb, vagy drágább helyről nézzük az előadást, egyformán látni. Az ülőhelyek kitünőek, a páholyok tágak (6 személyre valók), az erkélypáholy-ülések pedig kedvesen intímek...

Az egész színház általában csupa ragyogás, fény és pompa. Nem volna teljes a színház leírása, ha a közönség kényelmére szolgáló melléktermekről ne esnék szó.

A belárat tágas előcsarnoka, a földszint és első emelet büfféhelyiségei mind a legpazarabb berendezési. A büffékben a dohányzás is meg van engedve, ami különösen megbecsülhetetlen a férfiközönségnek.

A színház művészeti programja elsőrangú lesz. Az igazgatást *Ollinger Ferenc*, egy kiváló szakember végzi, aki csak egy célt ismer: a filmtechnika legnagyobb alkotásait bemutatni. Hogy ezt a célt elérje, a színház semmi költséget nem kímél. E helyes tervvel az új mozi biztosítani fogja a maga számára a közönség pártfogását és rokonszenvét. A színház megnyitása alkalmából a legnagyobb elismerés és dicséret illeti *K. Kiss József* dr. t. főügyészt, aki páratlan lelkesedéssel és agilitással fáradozott azon, hogy az új Arany Bika-szálló és annak legelső, a nyilvánosságnak szánt épületrésze létesült és már átadatott a közönségnek.

* **A vasárnapi és hétfői délutáni előadások.** (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután a kitünő operett-újdoncság „A nevető férj” kerül előadásra. A pompás operett, mely eddigi előadásain is igen tett szert a közönségnek, az ismert elsőrendű szereposztással és teljes egészében, minden rövidítés nélkül kerül színre, mint ahogy a színház minden eddigi mérsékelt áru, délutáni előadásán is a teljes esti előadások műsorával szolgált. Hétfőn délután *Csepreghy örökbecsű népszimni*-művét, a *sárga csikó*-t adja elő a színtársulat. A darab főszerepeit *V. Mxrkus Angela*, *Uti Gizella*, *Fehér, Nagy, Kassay, Rónai, Lajtai, Sz. Nagy, Váradi, Szalay, Madas* és *Kormos* játsszák. Mindkét előadásra, melyek mérsékelt helyáruak, jegyek már válthatók a pénztárnál.

* **Cornelis Bronsgeest ballada-estélye.** A debreceni Zenekezdők Köre december 10-én, szerdán este 8 órakor az Apolló-színházban (Piac- és Miklós-utca sarkán) tartja az 1913-14-iki évadban első hangversenyét (dall- és ballada-estély), melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Fellép: *Cornelis Bronsgeest* dal- és ballada-énekes, a berlini kir. udv. operaház első hősbaritonja. Zongorán kíséri *Tarnay Alajos* zongoraművész, a budapesti orsz. kir. zeneakadémia tanára. Műsor: 1. a) *Heinrich der Vogler*, b) *Der Heilige Franziskus*, c) *Tom der Reimer*, *Loewe Károlytól* (1796-1869). 2. a) *Mainacht*, b) *Auf dem Kirchofe*, *Brahms Jánostól* (1833-1897). 3. a) *Ich trage meine Minne*, b) *Heimliche Auuforderung*, *Strauss Richárdtól* (1864). Előadás alatt az ajtók zárva maradnak. Tagok belépő díjat nem fizetnek. Napi jegyek: *Hegedüs* és *Sándor* könyvesboltjában kaphatók 5 és 6 koronáért. Szöveges műsor ára a pénztárnál 20 fillér.

* **„Katonadolog”.** (A színházi iroda jelentése.) *Mérei-Béldi-Zerkovitz* pazar operett-újdoncsága vasárnap este kisbérletben, hétfőn este B) bérletben kerül műsorra. A vasárnapi előadásra földszinti és első emeleti páholyok, valamint elsőrendű támlásszékek már az első sortól válthatók a pénztárnál.

* **„Zoltánka”.** (A színházi iroda jelentése.) *Krudy Gyulának*, a „Veres posta-kocsi” jeles szerzőjének legújabb színjátéka, a „Zoltánka” kerül színre színházunkban szerdán, december 10-én. A kitünő darab, mely a budapesti Magyar-Színházban nagy sikert aratott, tele van debreceni vonatkozásokkal és a legnagyobb magyar költő:

Petőfi Sándor fiának tragikus történetét mondja el. Egy francia előkelő folyóirat úgy referált olvasóinak, hogy *Krudy* e művében megírta a magyar „Sasfiók” történetét. A két nagy ember fiának történetében tényleg van némi tragikus hasonlatosság.

Titokzatos gyilkosság

A morfinista barátó

Grácból jelentik: *Báró Pfeiffer Lipót* gráci villájában megmérgezte magát a báró barátja: *Borsay Ilona*. Amikor a báró barátjának öngyilkosságáról értesült, morfiúmmal szintén megmérgezte magát. A báró még tegnap meghalt, míg a leányt a gráci kórházba szállították. Az öngyilkosságról ezek voltak az első hírek. Most a következő újabb részleteket jelentik a kettős öngyilkosságról:

Borsay Ilona morfinista volt. Tegnap a szokottnál nagyobb adagban vette be a mérget. Este hét órakor erős görcsök kínozták. Néhány perccel később berohant a báró szobájába:

— Megmérgeztem magamat! — kiáltotta.

A bárót, aki különben is ideges, szivhajos ember volt, annyira megijesztette barátjának viselkedése, hogy szívszélhűdést kapott, amely azonnal megölte.

A rendőrség kijött a helyszínre és konstátálta, hogy *Borsay Ilona* mérget vett be. A rendőrorvos megvizsgálta a bárót is, de megállapította, hogy halálát nem mérgezés idézte elő. A rendőrség most azt sem tudja, hogy *Borsay Ilona* véletlenségből vagy pedig öngyilkossági szándékból vette magához a szokottnál nagyobb adag morfiúmot.

A leány, akit tegnap a kórházba szállítottak, estére jobban lett, úgy hogy az orvosok biznak a felépülésében. A báró temetését egyelőre elhalasztották, míg a törvényszék meg nem teszi a további intézkedéseket. A báró apja, aki *Eszéken* lakik, a halálhír vétele után táviratozott a gráci rendőrségnek, amelyben kérte, hogy fia villáját zárják le.

A vámospércsi rabló

Támadás az éjszakában A temetőőr fosztogatója

Pár nappal ezelőtt a Sa'étrom-utcai *Klein* féle korcsmában mulatgatott *Juhász József* csonkatelepi lakos. Egymásután rendelte az italokat s nem csoda, ha magasra hágott a kedve. Ilyen állapotban ismerkedett meg egy napszámos külsejű emberrel, akivel aztán tovább folytatta a dorbézolást.

Már jócskán elmulott éjfélt, amikor *Juhász* fizetett s távozásra készült. Az ismeretlen följajánlotta a kótyagos embernek, hogy haza kíséri. Neki is vágta a sötét éjszakának, de alig értek ki a Hainal-telepig, amikor az ismeretlen ember hirtelen megtámadta *Juhász Józsefet*, leteperte a földre s miután össze-vissza verte, a nála levő 30 koronáját elrabolta: de még ezzel sem elégedett meg, hanem lehurta az elalélt ember télikabátját és megszökött.

Juhász csak órák mulva tért magához s első dolga volt, hogy visszajött a városba, a

Fióküzlet: Arany János-utca 15. sz.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít
FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCZA 63. SZÁM.

Telefon: Fióküzlet 732. Füzlet 11-57.

KONCZ ruhafestő mélyen leszállított árak mellett tisztít és fest!
Debreczen, Arany János-u. 10. Vászon alj, sima 1-20 K Eponste alj, sima 1-40 K Telefon 701
Mosó grenadin bluz sima 1-20 K Mosó vászonbluz, sima 1- K

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legolcsóbb
a legújabb :: **kézimunkák** :: árban. ::
TELEFON 288. SZÁM

Kabalás öngyilkos.

Négy ász, négy tizes és négy párti karambol.
— Hogy bucsuzik el a pincér a világtól?

Tegnap éjjel három óraker a nagyváradi pályaudvar kolozsvári kijárójánál a gyorsvonat elé vetette magát *Viland* Ernő 17 éves püspökladányi pincér. Súlyos sérülésével a közpórházba szállították, ahol a rendőrszerviselőnek elmondta, hogy azért akart meghalni, mert a püspökladányi kir. járásbírósnál ellene lopás miatt eljárás van folyamatban. Ezt a szégyent nem tudja túlélni, inkább megvált az élettől. Az öngyilkosságról és annak előzményeiről nagyváradi tudósítónk a következő részleteket jelenti:

Tegnap hajnali három óraker rendes időben megindult az 502. számú kolozsvári gyorsvonat, de néhány perc múlva már rohanva jött egy vasutas a Gerliczy-utcai sorompó felől és telefonálni akart a mentőkért, mert az ötszázkettes a sorompótól tíz lépésnyire elgázolt egy embert. A mentők azonnal a szerencsétlenség színhelyére mentek, ahol *Wieland* Ernő 17 éves pincért a két vágány között fekvő eszméletlen állapotban megtalálták. A mozdony kerekei átszelték a szerencsétlen fiatalember ballábszárát és jobb lábfejét, azután a mozdony kerekei mögé szerelt automatikusan működő seprők kidobták *Wieland* a sinek közül.

A mentők beszállították az eszméletlen állapotban levő embert a biharmegyei közpórházba, ahol őt *Pásztor* Jenő rendőrszervisest tegnap reggel kihallgatta. *Wieland* először azt vallotta, hogy Kolozsvárra akart utazni, ügyetlenül ugrott fel a robogó vonatra, a vasúti kocsi kerekei alá került és így történt a szerencsétlenség. *Pásztor* Jenő azonban tudta a mentők leírásából, hogy hol feküdt a pincér, tehát nem hitte el ezt a mesét, mert aki el akar utazni és egy vasúti kocsi alá ugrik fel, azt nem gázolhatja el a mozdony. A további faggatásra azt felelte *Wieland*, hogy tényleg nem akart elutazni, hanem kissé ittas állapotban tartott haza szülőinek a hegyen, *Törkölymérő* nevű völgyben levő lakására, nem vette észre, hogy jön a gyorsvonat és át akart menni a sineken. Így történt a szerencsétlenség.

Pásztor Jenő előtt így is gyanusnak tetszett a dolog és kikérte a kórházból a pincérnek a ruháit. Nagy meglepetésére a következő holmikát találta a *Wieland* Ernő ruhájában: A négy mellényzsebben egy-egy kártyát, egyikben egy tőkizest, a többiben rendre a többi tízeseket. A kabát két külső zsebében egy-egy ász. Összesen négy tízeset és négy ász. A kabát belső zsebében egy képes levelezőlapot talált, amelyen a *Cunard* hajóársaságnak *Saxonia* nevű hajója van szinesnyomatban. A levelezőlap *Kis Gyula* pincérnek van címezve és rajta kuszált írással a következő sorok állanak:

„Kedves barátom, látogass meg, a kórházban leszek. Ha meghalok, bocsáss meg. Szervusz, azt hiszem, nem találkozunk együtt többé. Azt a lapot küldöm neked, a melyet te adtál nekem. Ernőd.”

Volt ezen a levelezőlapon kívül egy 1913. B. 284. számú büntügyi idézés, amely szerint *Wieland* Ernőnek lopás gyanúja miatt december 16-án a püspökladányi kir. járásbírósnál kell megjelennie.

Ezek után bizonyos volt, hogy *Wieland* Ernő nem véletlenségből került a mozdony ke-

rekei alá, hanem öngyilkos akart lenni. Mikor *Pásztor* Jenő rendőrszervisest ezeket a bizonyítékokat megmutatta *Wieland*nak, ez őszintén elmondott mindent.

Elmondta, hogy Püspökladányban *Baum* Ferenc pályaudvari éttermében volt alkalmazásban és egy rossz pillanatban kilopott egy huszkoronást a gazdája fiókjából. Félt attól, hogy majd tizenhatodikán el fogják itélni, ezért halálra szánta magát. Már egy hét óta készült az öngyilkosságra. Tegnapelőtt elment a Szabadság-kávéházba, hogy utoljára játszon egy parti karambol. Puskás Józseffel játszott négy parti harmincast. Elvesztette mind a négy partit, de azért Puskás fizette a billiárdpénzt, mert *Wieland*nak mindössze csak egy krajcár pénze volt.

Miután így elbucuzott a kávéháztól, a billiárdtól, kiment a pályaudvarra, a Gerliczy-utcai sorompóhoz. A kártyákat kabalából helyezte el a zsebében, hogy az öngyilkosság sikerüljön. Átmászott a leeresztett sorompón, mikor látta, hogy közeledik a gyorsvonat, azután a sinek közé állott és a mozdony kerekei alá vetette magát úgy, hogy a lábai kerültek a sinre.

A szerencsétlen fiatalember állapota életveszélyes. A közpórházban az orvosok kétszer operálták meg és most minden attól függ, hogy elég erős-e a beteg szervezete, túléli-e a nagy vérvesztést.

— **Nehéz a választás.** E mondás igazsága a legjobban akkor tűnik ki, ha az ember megzavart gyomorműködését hashajtószerekkel kénytelen helyreállítani. Mennyi mindenféle kotyvalékot készítenek közegészségügyi tilalom dacára, erre a célra és dobnak drága áron, sokféle zenebonával forgalomba! Mindezek ellenében a legbiztosabb, legolcsóbb és legmegbízhatóbb hashajtó marad ezután is a már évtizedek óta bevált és az egész földkerekségen kedvelt **Ferencz József**-keserűviz. Ez a természetes ásványvíz minden mesterséges megváltoztatás nélkül, csakis ősi állapotában, úgy, ahogy az az anyaföldből fakad, kerül forgalomba. Ez a budai „**Ferencz József**”-forrásokból eredő államilag elismert gyógyvíz mindazokat a tulajdonságokat egyesíti magában, melyekkel egy jó hashajtónak bírnia kell. Könnyen bevehető és ize érzékeny természetűekre sem visszataszító, emellett semmiféle kellemtelen utóhatása nincsen. „Még a mai napig is”, írja dr. Schauta, az európai híri bécsi orvostanár, „a természetes **Ferencz József**-keserűviz jól megállta helyét”. — Kapható minden jobb gyógyszerertárban, drogériában, fűszerkereskedésben. Egy valódi palack tartalma többszöri használatra kifutja. — A **Ferencz József**-gyógyforrások szétküldési igazgatósága Budapesten.

A „DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG KÉPES NAPTÁRA” e hó 15-ike körül jelenik meg és küldetik szét ingyen. A naptárt csakis az előfizetők kapják meg. Boltban pénzért nem árulhatjuk. A naptár 340 oldalra terjedőleg jelenik meg és tartalmazza Debreczen város és a vármegye teljes és pontos címtárát. A idei naptár különösen értékes tartalmánál fogva. Uj előfizetők is ingyen kapják, ha legalább negyedévre előfizetnek. A kik tehát megakarják szerezni naptárunkat, fizessen elő december 1-től lapunkra. Előfizetés bejelentéseket elfogadunk telefonon is. Telefon sz. 18. és 339.

Használja a híres
H·A·J·D·U·S·Á·G·I
BAJUSZPEDRŐT!
mely legjobb az összes készítmények között.
1 doboz 50 fillér.
Kapható a készítő
GRÓSZ NAGY FERENC
«ARANYEGYSZÁRVU» GYÓGYSZERTÁRÁBAN
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 8. A színház mellett
ahol minden bel- és külföldi különlegességek, széplétszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

A levegő királya

Izgalmas dráma 5 felvonásban. A Pathé-gyár világhírű sláger-filmje. Bemutatóra kerül az Uránus-színházban, december hó 8., 9., 10-én — hétfőn, kedden és szerdán 6, 8 és 10 órai kezdettel.

A huszadik század három nagyszerű közlekedő szerszámát: az autót, az expressz-vonatot és az aeroplánt vette segítségül a filmgyár azoknak az izgalmaknak az előidézéséhez, amelyek a darabot megtöltik. És mindezen kívül még egy szenzációt hoz, amely nemcsak a nagyközönség, de az orvosok számára is szenzáció: a darab cselekményének egy része orvosi körökben játszódik s ezzel kapcsolatban bemutatják Carrel professzornak világhírű kísérleteit is az organizmuson kívül életműködésről. Nagyszerű produkció ez, legalább olyan érdekes, mint azok a hajmeresztő aviatikus mutatványok, amelyeket a darab főszereplője, *Marc Devernis* (Alexander ur, a párisi Comedie Francaise tagja) végez.

Marc Devernis, egy duggazdag bankár fia az aviatikának szenteli minden idejét. Nála vakmerőbb és szenvedélyesebb pilótája nincs a repülés tudományának. Csak egy dolog van, amelynek kedvéért elhagyja szívesen gépét: menyasszonya, a bájos *Louise de Solanges* (Alexanderné Robinne asszony, Páris legszebb asszonya, a Comédie Francaise tagja). *Louise* tudományos pályára készül. Orvosnő akar lenni, szorgalmas medika már, de azon nők közül való, akik nőiességüket mindenütt meg tudják őrizni. Sugaras boldogság áll a két fiatal előtt, mindegyik komolyan és szenvedéllyel halad magasabbra a maga tudományában, annál könnyelműbb azonban *Louise* anyja. *Solanges* asszonyt megszedítette a börtén hullámzó aranyfolyam. Azt hitte, csak bele kell vetnie magát, hogy milliomos legyen. Bár leendő apósa óvta spekulációtól, megismerkedett egy szélhámossal, aki utolsó krajcárjától is megfosztotta.

Louise bátran állotta a szegénység csapását. Gyermekek-klinikára szerződött ápolónőnek. Sokkal nagyobb baj azonban rá nézve, hogy megváltozott körülményeire való tekintettel *Marc* apja megtagadja beleegyezését házasságukhoz. *Marc* nem akar engedni apja akaratának. Hogy független legyen és maga akaratából elvehesse szerelmét, részt akar venni a 300,000 frankkal díjazott versenyen. A nyíl biztosságával suhan fel a légszék kétszer megkerüli az Eiffel-tornyot. A harmadik fordulónál száz méterrel a cél előtt lezuhan és súlyosan megsebesül. *Louise*, mint a Vörös-kereszt kirendeltségének vezetője

Kovács Gyula és Társa Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. ■■■
Divatbundák, plüsch és szőrmekabátok.
Leány- és gyermekfelöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák. Női leány- és gyermekkalapok. ■■■
Debreczen,

Piac-utca 55. (Hungária mellett). Mindezen felsorolt cikkek a legolcsóbb szabott árakon.

PIAC-UTCZA 65. **DEBRECZENI VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** MIKLÓS-U. SARKÁN
városi lerakatában állandó butorkiállítás: vas- és rézbutorban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.
Erandás kisletyben, gyártól árakban.

Jelen van a katasztrófánál és önfeláldozó ápolásával meg is menti szerelmét, Marc most a Balkán harctérre akar menni, hogy vagyont és hirt szerezzen. Louise lebeszéli tervéről. Levelet ír neki, amelyben megakarja győzni afelől, hogy apja akaratát tisztelni kell. Louise nemeslelkűségéről tanuskodó levele Marc apja bankárjának kezébe kerül. Annyira meghatja e mély szerelemről tanuskodó levél, hogy végre beleegyeznek a házasságba, amely most már meg is történik.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP: Délután *A nevető férj*, operett. Este *Katonadolog*, operett. (Kisbérlet.)
HÉTFŐ: Délután *A sárga csikó*, népszimű. Este *Katonadolog*, operett. (B bérlet.)
KEDD: *A koldusdiák*, operett. (C bérlet.)
SZERDA: *Zoltánka*, szinjáték. Bemutató előadás. (A bérlet.)
CSÜTÖRTÖK: *A cigányprimás*, operett. (B bérlet.)
PÉNTEK: *Zoltánka*, szinjáték. (C bérlet.)
SZOMBAT: *Buda gyöngye*, operett. Bemutató előadás. (A bérlet.)

Az Arany Bika mozgó-színház megnyitása

Fényes és imponáló keretek között szombaton este nyílt meg Debrecen legújabb szórakozó helye, az *Arany Bika mozgó-színház*. A hatalmas, nagyméretű mozi építészeti és berendezési munkálatait *Rostás István* főkapitány elnöke alatt kiküldött bizottság szombaton délelőtti vizsgálatára is. A bizottság tagjai között voltak *Borsos József* h. főmérnök, *Publig Ernő* tüzoltó főparancsnok, *K. Tóth Mihály* dr. kultúrtaácsnok, *Debreczeni Jenő*, a világitási vállalat igazgatója, a *Bika r.-t.* részéről *K. Kiss József* dr. ügyvéd, továbbá *Harsányi Imre*, az ipariügyosztály vezetője. A bizottság alaposan megvizsgálta úgy az építkezést, mint a berendezést s megállapította, hogy Debrecennek ez az új mozgó-színháza felöleli mindazt a kelleket, amelyek a közönség érdekeinek úgy közbiztonsági, mint kényelmi szempontból megfelelnek.

Ezen megállapításhoz képest az előadások megtartására az engedélyt a bizottság kiadta.

Délután a sajtó meghívott képviselői előtt mutatták be a mozgó színházat. Már az első pillantás mutatja, hogy világvárosi szempontok vezették az építőket, amikor ezt a színházat létesítették. A pompás színpad alkalmas kabaré-előadások tartására is. Az ülőhelyek és páholyok izléses és ügyes elrendezése arra mutatnak, hogy a színház igazgatósága elsősorban is a közönség kényelmével számolt. Mintegy 800 ember befogadására alkalmas a színház. Barmerről, az olcsóbb, vagy drágább helyről nézzük az előadást, egyformán látni. Az ülőhelyek kitünők, a páholyok tágak (6 személyre valók), az erkélypáholy-ülések pedig kedvesen intímek...

Az egész színház általában csupa ragyogás, fény és pompa. Nem volna teljes a színház leírása, ha a közönség kényelmére szolgáló melléktermekről ne esnék szó.

A bejárat tágas előcsarnoka, a földszint és első emelet büfféhelyiségei mind a legpazarabb berendezésű. A büffékben a dohányzás is meg van engedve, ami különösen megbecsülhetetlen a férfiközönségnek.

A színház művészeti programja elsőrangú lesz. Az igazgatást *Ollinger Ferenc*, egy kiváló szakember végzi, aki csak egy célt ismer: a filmtechnika legnagyobb alkotásait bemutatni. Hogy ezt a célt elérje, a színház semmi költséget nem kimél. E helyes tervvel az új mozi biztosítani fogja a maga számára a közönség pártfogását és rokonszenvét. A színház megnyitása alkalmából a legnagyobb elismerés és dicséret illeti *K. Kiss József* dr. t. főügyészt, aki páratlan lelkesedéssel és agilitással fáradozott azon, hogy az új Arany Bika-szálló és annak legelső, a nyilvánosságának szánt épületrésze létesült és már átadatott a közönségnek.

* **A vasárnapi és hétfői délutáni előadások.** (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután a kitünő operett-újdonosság „A nevető férj” kerül előadásra. A pompás operett, mely eddigi előadásain is igen tettett a közönségnek, az ismert elsőrendű szereposztással és teljes egészében, minden rövidítés nélkül kerül színre, mint ahogy a színház minden eddigi mérsékelt áru, délutáni előadásán is a teljes esti előadások műsorával szolgált. Hétfőn délután *Csepreghy örökbeesű népsziművét*, a sárga csikó-t adja elő a színtársulat. A darab főszerepeit *V. Mxrkus Angela*, *Uti Gizella*, *Fehér Nagy*, *Kassay Rónai*, *Lajtai, Sz. Nagy*, *Váradai, Szalay*, *Madas* és *Kormos* játsszák. Mindkét előadásra, melyek mérsékelt helyáruak, jegyek már válthatók a pénztárnál.

* **Cornelis Bronsgeest ballada-estélye.** A debreceni Zenekedvelők Köre december 10-én, szerdán este 8 órakor az Apolló-színházban (Piac- és Miklós-utca sarkán) tartja az 1913-14-iki évadban első hangversenyt (dall- és ballada-estély), melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Fellép: *Cornelis Bronsgeest* dal- és balladénekes, a berlini kir. udv. operaház első hősbaritonja. Zongorán kíséri *Tarnay Alajos* zongoraművész, a budapesti orsz. kir. zenakadémia tanára. Műsor: 1. a) *Heinrich der Vogler*, b) *Der Heilige Franziskus*, c) *Tom der Reimer*, *Loewe* Károlytól (1796-1869). 2. a) *Mainacht*, b) *Auf dem Kirchofe*, *Brahms* Jánostól (1833-1897). 3. a) *Ich trage meine Minne*, b) *Heimliche Auuforderung*, *Strauss* Richárdtól (1864). Előadás alatt az ajtók zárva maradnak. Tagok belépő díjat nem fizetnek. Napi jegyek: *Hegedüs* és *Sándor* könyvesboltjában kaphatók 5 és 6 koronáért. Szöveges műsor ára a pénztárnál 20 fillér.

* **„Katonadolog.”** (A színházi iroda jelentése.) Mérei-Béldi-Zerkovitz pazar aperi-újdonossága vasárnap este kisbérletben, hétfőn este B) bérletben kerül műsorra. A vasárnapi előadásra földszinti és első emeleti páholyok, valamint elsőrendű támlásszékek már az első sortól válthatók a pénztárnál.

* **„Zoltánka.”** (A színházi iroda jelentése.) *Krudy Gyulának*, a „Veres peca-kocsi” jeles szerzőjének legújabb szinjátéka, a „Zoltánka” kerül színre színházunkban szerdán, december 10-én. A kitünő darab, mely a budapesti Magyar-Színházban nagy sikert aratott, tele van debreceni vonatkozásokkal és a legnagyobb magyar költő:

Petőfi Sándor fiának tragikus történetét mondja el. Egy francia előkelő folyóirat úgy referált olvasóinak, hogy *Krudy* e művében megírta a magyar „Sasfiók” történetét. A két nagy ember fiának történetében tényleg van némi tragikus hasonlatosság.

Titokzatos gyilkosság

A morfinista barátó

Grácból jelentik: *Báró Pfeiffer Lipót* gráci villájában megmérgezte magát a báró barátóje: *Borsay Ilona*. Amikor a báró barátóje öngyilkosságáról értesült, morfiúmmal szintén megmérgezte magát. A báró még tegnap meghalt, míg a leányt a gráci kórházba szállították. Az öngyilkosságról ezek voltak az első hírek. Most a következő újabb részleteket jelentik a kettős öngyilkosságról:

Borsay Ilona morfinista volt. Tegnap a szokottnál nagyobb adagban vette be a mérget. Este hét órakor erős görcsök kínozták. Néhány perccel később berohant a báró szobájába:

— Megmérgeztem magamat! — kiáltotta.

A bárót, aki különben is ideges, szívhajos ember volt, annyira megijesztette barátóje viselkedése, hogy szívszélhűdést kapott, amely azonnal megölte.

A rendőrség kijött a helyszínre és konstátálta, hogy *Borsay Ilona* mérget vett be. A rendőrorvos megvizsgálta a bárót is, de megállapította, hogy halálát nem mérgezés idézte elő. A rendőrség most azt sem tudja, hogy *Borsay Ilona* véletlenségből vagy pedig öngyilkossági szándékból vette magához a szokottnál nagyobb adag morfiúmot.

A leány, akit tegnap a kórházba szállítottak, estére jobban lett, úgy hogy az orvosok biznak a felépülésében. A báró temetését egyelőre elhalasztották, míg a törvényszék meg nem teszi a további intézkedéseket. A báró apja, aki *Eszéken* lakik, a halálhír vétele után táviratozott a gráci rendőrségnek, amelyben kérte, hogy fia villáját zárják le.

A vámospércsi rabló

Támadás az éjszakában A temetőr fosztoqatója

Pár nappal ezelőtt a *Salétrom-utcai Klein* féle korcsmában mulatgatott *Juhász József* csonkatelepi lakos. Egymásután rendelte az italokat s nem csoda, ha magasra hágott a kedve. Ilyen állapotban ismerkedett meg egy napszamos külsejű emberrel, akivel aztán tovább folytatta a dorbézolást.

Már jócskán elmúlt éjféli, amikor *Juhász* fizetett s távozásra készült. Az ismeretlen fölajánlotta a kótyagos embernek, hogy haza kíséri. Neki is vágta a sötét éjszakának, de alig értek ki a *Hajnal-telepi*g, amikor az ismeretlen ember hirtelen megtámadta *Juhász* Józsefet, letéperte a földre s miután össze-vissza verte, a nála levő 30 koronáját elrabolta: de még ezzel sem elégedett meg, hanem lehúzta az elalélt ember télikabátját és megszökött.

Juhász csak órák mulva tért magához s első dolga volt, hogy visszajött a városba, a

Fióküzlet: Arany Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít Telefon: Fióküzlet
János-utca 15. sz. FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCZA 63. SZÁM. 732. Füzlet 11-57.

KONCZ ruhafestő mélyen leszállított árak mellett tisztít és fest!
Debreczen, Arany János-u. 10. Vászon alj, sima 1-20 K Eponste alj, sima 1-40 K Telefon 701
Mosó granadin bluz sima 1-20 K Mosó vászonbluz, sima 1- K

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ. Megérkeztek a legolcsóbb
Krausz Gyula a legújabb :: kézimunkák :: árban. ::
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM. TELEFON 208. SZÁM

hol a rendőrségen följelentést tett az ismeretlen támadó ellen. A csendőrség nyomozni kezdett az ügyben s megállapította, hogy a támadó Csutt Sándor vámospércsi rovottmultu csavargó. Elfogni azonban mindezt nem lehetett, mer Csutt megszökött a városból.

A csendőrség elrendelte a körözését s ennek eredményeképpen tegnap egy újabb betörés kapcsán sikerült Csuttot Vámospércsen letartóztatni.

Csutt tegnapelőtt délben a vámospércsi temetőr, Gellén József lakásába tört be. A csavargó kileste, amikor Gellén nem volt otthon s lakását nyolc esztendő Julianna nevű leányának őrizetére bízta. Csutt odalopózott, de a lakás ajtaját zárva találta. Bekopogtatta az ablakon és megfenyegette a kisleányt, hogy engedje be. A kisleány azonban nem nyitotta ki az ajtót, mire a csavargó azt betörve, behatolt a lakásba, ahol az értékesebb tárgyakat összeszedve, odébb állott. Mikor a temetőr hazaérkezett, kisleányt sirva panaszkolta el a történeteket. Gellén följelentést tett a csendőrségen, amely a kisleány leírása alapján tegnap Csuttot letartóztatta.

Megvasalva hozták be ma reggel a debreceni kir. ügyészség fogházába, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Színházi morzsák.

*

Kassay meséli *Bérczynek*:

- Különös eset, barátom, különös!
- Ugyan!
- Kérlek, találkozzom minap a Poldival.
- A vörös Poldival? Avval a nagy, trabális emberrel?
- Avval. Aki tavaly kifocimatotta a lábát.
- No!
- No! Ugy néz ki most barátom, mint egy gyertyaszál, amely egy kiadó hónapos szobában áll!
- Lefogyott?
- Le, tövig!
- Mi történt vele?
- Képzeld, fent járt Pesten egy professzornál. Az azt ajánlotta neki, hogy csináljon végig egy *Fangó-gyógymódot* a lábával.
- Na!
- Na, és a marha nem jól értette.
- Ugyan!
- Igen, és *Fangó-gyógymód* helyett *Tangó-gyógymódot* vett! Beiratkozott egy tangó-kurzusra és avval a kirándult nyavalyás lábával kerek öt hónapig gyurta, dőlte, rugta a tangót!
- Nohát ilyet!
- Ugy-e! Én is azt mondtam erre: nohát ilyet!
- És mit csinál most az a szerencsétlen flótás?
- Semmit! Beteg a sok tangózástól. Súlyos beteg!
- Ugyan! Mi baja van neki?
- *Tangókóros* lett!

Minap *Borbély Lilly*, vagy ahogy őt Debreczenben röviden nevezik: „Az Édes” egy ügyvédi felszólítást kapott.

Hangzott pedig ez a következőképpen:

„Ügyfelem N... Zoltán beperelte Önt 1000 korona erejéig. Nevezett azt állítja ugyanis, hogy Kegyed, mélyen tisztelt Művész, elkápráztatta őt a művészi játékkal, és ezóta az idő óta neki *állandóan kápráznak a szemei!*

Orvosilag is kezeltette már magát. Az eddigi költség 1000 koronát tesz ki, amit póstafordultával kér megtéríteni, ellenkező esetben megbízott engem avval, hogy az összeget törvényes uton behajtsam Nagysádon!”

Hogy Lilly mit szolt mindehez?

Nem akart hinni a szemének. Azt hitte, hogy csak — kápráznak! ... Az övéi is ...

Valami német háromfelvonásost dicsőit *Kormos* az éjig.

— Barátom, az egy darab, az! — meséli *Lajthay* nak.

— Micsoda, dráma vagy bohózat?

— Nem emlékszem már rá határozottan hogy mi, de azt hiszem dráma, mert *házasággal végződik!*

TORREÁDOR.

Ady Endre és Tisza István latin fordítója

Nagyváradról jelenti levelezőnk: *Abrándi István* 67 éves őszbecsavarodott magyar ember régi alakja a nagyváradai társadalomnak. Állandó tartózkodási helye ugyan Bécs, tiz év óta ott lakik, de igen gyakran lerándul Nagyváradra. Ezelőtt husz évvel a vármegyei törvényhatósági életben nagy szerepet játszott. Kálvin után ő a legnyakasabb református. Annaira református az öreg ur, hogy csak magafajtájú emberrel állott szóba. Nem történt még meg, hogy *Abrándi István* leült volna olyan emberrel iddogni, aki ne lett volna református.

De *Abrándi István* jelentősége nem ebben állott, hanem abban, hogy annak idején hét vármegyében ő tudta összeeskábálni a legszebb latin rigmusokat. — Volt egy nagy

szenvédélye. Föltette magában, hogy a világ-irodalom legértékesebb dolgait *le fordítja latin nyelvre*. Ezelőtt tizenöt évvel kezdte meg a fordításokat és először Kálvin egy értekezését fordította le latin nyelvre, melyet megküldött X. *Leó* pápának is, hogy olvassa el. Persze választ nem kapott a pápától és a könyvet szó nélkül visszaküldték neki. Azután *Moore* Tamás Lalla Ronkját fordította le angolból latinra prózában. Akit érdekel a fordítás, a nagyváradai nyilvános könyvtárban meg is lelheti.

De *Abrándi István* nemcsak latinra fordít, hanem latinból németre, angolra, franciára. A tizenöt év alatt mintegy 150 teológiai munkát fordított le különböző nyelvekre.

Két év óta magyar könyvek fordítására adta magát és most elhatározta, hogy *Ady Endre* verseit fordítja le latin nyelvre. A könyvet, amely a jövő év tavaszán már piacra kerül, *Diderich* jénei cég adja ki.

Tekintélyt nem ismer. Egy embert Magyarországon szívvél-élekkel becsül. És az *Tisza István* gróf. Bécsben van egy kis református kör — fele magyar ember — azokkal néha rátér a magyar viszonyokra. A magyar politika irányítását erős kézben látja és *Tisza István* gróf arcképét is megfesteti. Különben most az a szándéka, hogy *Tisza István képviselőházi beszédeit latin nyelvre fordítja le*.

HIREK

*

— Lapunk legközelebbi száma a vasárnapi és hétfői ünnepek miatt szerdán reggel jelenik meg.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** E hó 7-én a református templomokban prédikálnak a következők: A Nagytemplomban *Uray Sándor* lelkész, a Kistemplomban 9 órakor *Szele György* lelkész, 11 órakor *Hajdu Gyula* s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban *Jánosi Zoltán* lelkész, az Ispótyai templomban *Polgár Gyula* s.-lelkész, a csapókeri imaházban *Kovács János* vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban *Boér Károly* vallásoktató lelkész.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor *Bodnár Gábor* ref. segédlelkész prédikál.

— **Vallásos estély.** Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban „Vallásos estély” lesz, amelyen *Veres István* dr. a tanítóképző-intézet ujonnan választott igazgatótanára tart előadást.

— **Materny főesperes az evangélikus zsinaton.** *Materny Lajos* főesperes Budapestre utazott, hogy mint zsinati képviselő az evangélikusoknak december hó 8-án kezdődő zsinatán részt vegyen. Vasárnap d. e. 11 órakor a zsinati képviselők a Deák-téri templomban istentiszteletre jönnek össze.

— **Kozmann Gusztáv** fényképész ezuton hívja fel a közönség figyelmét, hogy kirkatait, melyek műtermének kapuberjárata alatt, *Piac-utca 44. sz.* (Ujfalussy-ház) vannak, kísérelje figyelemmel, mert a kirkatokban naponként váltakozó újabb sorozat művészi kivitelű képek lesznek kiállítva.

— **Protestáns estély.** A kollégium teológus ifjusága e hó 13-án a kollégium dísztermében szép műsorral protestáns estélyt rendez, amelyre a jegyek már kaphatók *Csáthy István* könyvkereskedésében. A műsört közölni fogjuk.

Ma vasárnap

a következő fényes műsor kerül bemutatásra ::::

1. Zene.
2. Az idahoi vizesés. Természeti szépségek.
3. Móríc megszökteti Vénuszt. Rendkívül mulatságos jelenetek.
4. Pathé Ujság. Művelői világesemények.
5. Zsuzsi a villamos nő. Kacagató jelenetek.
6. A Mikulás ajándéka. Mese.
7. Csolnok-verseny Tonkinban. Eredeti sport-felvétel.
8. Az örvény. Cowboy és andus történet.
9. Titi gummitalpa. Kacagató jelenetek.
10. Gyilkok és békák. Ismeretterjesztő.
11. Vadkör vadászat. Ismeretterjesztő sport-felvétel.
12. Mozgalmas utazás. Rendkívül kacagató.

Előadások: délután 3 órától 5 óráig mérsékeltlen leszállított helyárrakkal, 5 órától rendszeres helyárrak folytonos bemenettel. :: Utolsó bemenet 10-től.

Hétfőn Kedden Szerdán
november hó 8-án, 9-én, 10-én

A levegő királya

2500 méter hosszú mindvégig színes kép!

II A Pathé cég szenzációs slágere II

FŐSZEREPLŐK:

Me. Robinne és Ms. Alexander.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárúkruban.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

Özv. **Trnka Ferencné** gépjavitóműhelye és kútfurási vállalata **Barna-u. 3.**
VIZVEZETÉKI OSZTÁLYA vállal mindennemű vízvezetési munkákat. **Telefon 576.**

— **Árvizmunkálatok.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tárgyalta az árvízokozta rongálások helyreállítási és az építkezési költségekről szóló törvényjavaslatot és a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításának becikkelyezéséről szóló javaslatot. A bizottság mindkét javaslatot elfogadta.

— **Legszebb karácsonyi ajándék egy fénykép Kozmann műterméből.**

— **A vármegyei tisztviselők a Ház elnökénél.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A vármegyei tisztviselők küldöttsége ma tisztelgett Beöthy Pál házelnöknel s átadták neki a memorandumot, amelyet már a minisztereknek átadtak. Beöthy Pál szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy nem akar abba a hibába esni, amibe elődei, hogy kormányt csináltak a kormány mellett, de azt kijelentheti, hogy a vármegyei tisztviselők kérését nemcsak a kormány minden egyes tagja, de a képviselők is méltányosnak és feltétlenül teljesítendőnek tartják.

— **Elegáns bokavédők** páronként 3 korona, selyem gallér-védők 1 koronától 4 koronáig nagy választékban Frank Imrénél a „Dréher” mellett.

— **Az Uránus-színház mai rendkívüli műsora** 11 olyan képből van összeállítva, mely méltó helyet foglalna el a világvárosok bármelyik fényes mozgó-színházában. Ezzel is bizonyosságot nyújt az Uránus-színház áldozatkész igazgatója, hogy mennyire szíven viseli a vasárnapi mozilátogatók érdekeit az által, hogy az Uránus vasárnapi műsorán mindég a legújabb, a legszórakoztatóbb és a legváltozatosabb képek kerülnek vetítésre.

— **A szegények fája.** A polgármesteri titkári hivatal értesíti a városi szegényeket, hogy a közgyűlés által megszavazott egyenlőcsod ölnyi tűzifasegélyért a belvárosi rendőrkapitányságnál a mai naptól kezdődőleg lehet jelentkezni, ahol fautalványt és 1 korona 50 fillér szállítás és vágatási díjat kapnaw, melyek ellenében aztán a városi kertet fátelapén személyesen átvehetik a tűzifát.

— **Karácsonyi vásár.** Hétfőn nyílik meg a helybeli tanítói árvaházban a szokásos karácsonyi kiállítás: a karácsonyi vásár. A női kézimunkák, a fafaragás apró tárgyainak egy része néhány kereskedés kirakatában már is látható. Az árvaház kiállítása a humanus célra való tekintettel a legigazabb érdeklődésre tarthat számot.

— **Szabad Iskola.** Hétfőn Török Péter folytatja előadását a fejlődéstan köréből. Beszélni fog az alsóbbrendű állatok között a nevezetesebb fejlődési módokról és az állatlepekről. Az érdekes és tanulságos előadás, melyre különösen felhívjuk mindenki figyelmét, este 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1. c) II. em.) kezdődik s teljesen ingyenes. Jegyek a terem bejárata előtt kaphatók. Tudatjuk továbbá, hogy a mai vasárnap délutánra nők részére tervezett tanító-előadás elmarad, míg a homokkerti Olvasó-Egylet termében Hatvani József ref. tanító tart előadást a ferde nevelésről, ma vasárnap d. u. 3 órai kezdettel.

— **Nyakkendő-ujdonságok** feltűnő nagy választékban érkeztek Frank Testvéreknél a megyeháza mellett.

— **Karácsony előtt kisérjük figyelemmel Kozmann kirakatainak új képét.**

— **Száraz-malom a városi muzeumban.** A városi muzeum néprajzi-tára érdekes látványossággal szaporodott most. Teljesen felszerelt száraz-malommal, amelyet a muzeum részére 1/20-ad nagyságban, a legapróbb részletek és felszerelések gondos figyelembevételével egy ügyes gépfamunkás, Lévai Imre készített. A magyar alföldön egykor nagyon elterjedt szárazmalmokat a gőzmalmok ma már annyira háttérbe szorították, hogy ide s tova hirmondó sem marad betölük. Legfeljebb a muzeumokban őrzött kis modellek fognak rájuk emlékeztetni.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

— **Meghívó.** December 8. és 9.-én üzleti helyiségben Indier Mohamed Jousuff, Bombay-ból nemzeti öltözetében „Saman”-tábor egy igen érdekes ingyen-kimérést rendez, mely alkalommal a mélyen tisztelt látogatóknak próbaképen Saman-teából, ingyen kóstolást rendez. Tisztelt vevőimet minél számosabb látogatásra tisztelettel meghívom, Kontsek Géza, Kossuth-utca 15. (Saját ház).

— **Jta, Borsalinó és Pichler kalapok Frank Testvéreknél** a megyeháza mellett.

— **Zsaroló ápoló.** A budapesti Schwarztzer-szanaszatórium egyik orvosa Török József dr. tegnap éjjel telefonon fölhívta a debreceni rendőrséget aziránt, hogy a szanaszatórium egyik ápolója, Kelemen Ándor, aki a szanaszatóriumban Benedek László mellett volt alkalmazva, Debrecenbe utazott azzal a szándékkal, hogy a Benedek-fiu anyját, özv. Benedek Ignácét megszarolja. A rendőrség a kapott személyleírás alapján ma reggel csakugyan letartóztatta az ápolót éppen akkor, amidőn a Budapestre érkező vonatról le szállott. Előállították a rendőrségi központra, ahol négy darab zálogcédulát és egy a Benedek László nevére kiállított 28 koronáról szóló cipőszámlát találtak nála. Az ápoló tagadta, hogy ő zsarolás céljából jött volna Debrecenbe s szerinte csupán arról van szó, hogy a Benedek-fiuak egy néki szóló tartozását kérje meg az anyjától, aki — állítólag — a fiu ajánlata alapján, majd munkához is juttatja. Az ápolót a rendőrség mint nem kívánatos idegent illetőségi helyére toloncoltatja.

— **Karácsonyra bármely régi fénykép után modern nagytás Kozmann műtermében.**

— **Frank Sándor női-divat cégnél,** Piac-utca 69. sz. alatt a karácsonyi ocassio eladás megkezdődött.

— **A villamos áldozata.** Megemlékeztünk arról a villamos elgázolásról, amely tegnap este a Piac-utca 64. számú ház előtt elütötte Bihari Ödön máv. tisztviselőt, amint az az utca másik oldalára akart átmenni. Az elgázolt máv. tisztviselő állapota tegnap óta egyáltalán nem javult. A helybeli közkörház egyik külön szobájában ápolják, azonban mindezeideig még nem nyerte vissza eszméletét, úgy hogy kihallgatni a szerencsétlenségre vonatkozólag még nem lehetett. A rendőrség azonban eddig is annyit már megállapított, hogy az elgázolásért a villamoskocsi vezetőjét, Egri Józsefet nem terheli felelősség.

— **Eredménytelen polgármesterválasztás.** A maga nemében egyedül álló polgármesterválasztás volt szerdán a szlavóniai Eszéken. Befejezett dolognak tudták, hogy Pinterovic Antal dr. alpolgármester és képviselő vállalja a polgármesteri tisztet és erre való tekintettel a bizottságokban már átment, hogy az eddigi 6000 kor. polgármesteri fizetést 12,000 koronára emelik, a reprezentációs járulékot 1200 koronáról 3000 koronára, a lakbért pedig 2000 koronában hagyják meg. Az eddigi 9200 kor. járandóságot így Pinterovic kedvéért fölemelték 17,000 koronára, a polgármesterjelölt mégis utolsó órában megmondta a dolgot és minden rábeszélés dacára megmaradt azon váratlan elhatározása mellett, hogy a polgármesterséget semmi szín alatt sem vállalja. Az egybehívott közgyűlést alig nyitotta meg Adamovich báró főispán, sorjában le kellett venni minden pontot a tárgysorozatról és most nem tudják, kit válasszanak meg polgármesternek. Legvalószínűbb, hogy Saj Károly mérnök, az államépítészeti hivatal főnöke felé fordul majd a bizalom.

— **Egy festmény Kozmann műterméből a karácsonyi est legszebb meglepetése.**

— **A legolcsóbb, legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék egy ingyen fényképnagyítás,** melyet 6 drb fényképre ingyen — 12 drb lev.-lappal 6 koronáért ad az „Adria” műterem, Szent-Anna-utca 5. szám. Telefon: 12-66.

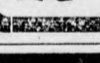
— **Csak Török-pezsőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

Gyenge csontalkatu

gyermek, kik undorodnak a csukamájolaj szedésétől, egész különös szeretettel tanusitanak a Scott-féle emulsió iránt. Ez az ok indítja az orvosokat arra, hogy a közönséges csukamájolaj helyett Scott-féle emulsiót rendeljenek, ha a kis pácienseknek csontképző elemre van szükségük. A Scott-féle emulsió, csontképző alkotórészekből álló összetétele folytán, a fiatal szervezetnek erőit kölcsönöz és pótolja a csontoknál ilyen esetekben hiányzó ásványállományt. A gyermekek kezdenek egyenes testtartással járni és rövid idő múlva kellő biztonsággal, életvidáman futkosnak.

Határozza tehát el magát halvány, gyenge gyermekeivel, a jó, könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj emulsiót szedtetni, mely öket rövid idő múlva pirosposztságokká, vidámakká teszi.

De csak a Scott-féle emulsió és nem más. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyegét küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII., egy gyógyszerár után próbaadagot küldünk.

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

tisztelettel tudatja igen tisztelt vevőivel, hogy

könyvkiadóvállalatát, könyv- és papirkereskedését

Piac-u. 34. sz. alá

a főposta mellé, külön e célra épített s fényesen berendezett

helyiségeibe tette át.

Tolvaj cseléd. Benedek Ákos fancieskai tanító már régebb idő óta észrevette, hogy lakásából apródonként tűnnek el kisebb-nagyobb értékű holmik, ruhaneműek, fehérneműek s valaki az udvaron levő tyuk-kecrec állományát is dézsmálgatja. Először maga nézett az ismeretlen tolvaj után, de miután annak kilétét megállapítani nem sikerült, följelentést tett a csendőrségen. A csendőrség megindította nyomozást, amelynek eredményeként a tolvajokat sikerült is Benedek cselédje, Batori Mária és annak szeretője Biró János rovottmultu csavargó személyében kinyomozni. A csendőrség följelentésére a debreceni kir. ügyészség a tolvaj-cseléd és szeretője ellen megindította az eljárást.

Megkezdődött a karácsonyi nagy vásár Lantos „Csipkeáruházában“, Sas-u. 4.

Batiszt- és Lüsztér-kötények óriási választékban rendkívül olcsón a Csipke-áruházban kapható. Sass-u. 4. sz.

Legfinomabb gyapjuszövetek mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

Aspirin
tabletták

fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapítószer.

A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer“ féle **Aspirin tabletták** alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettára 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Áll.	130
Oszt. Áll.	132
Államkassza törvényjav. 1000	132-45
Államkassza	705
Országbank	29
Mag. ny. ny. ny.	645
Mag. ny. ny. ny.	789
Mag. ny. ny. ny.	824

Irányszámok:

Magánleszámitózási kamatláb:
Éecs 5 1/2 %, Berlin 4 1/4 %, London 4 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Hvara K. (Strasszer és Könyg) deb. bismarckosé 1000	10-46
Busa májusra	11-51
októberre	7-97
1914. ápr.	8-78
Rozs októberre	7-54
áprilsra	7-88
Zab októberre	6-49
áprilsra	
Tengeri 1918. évi októberre	
máj	

Készára 5-tel drágább.

Debreceni gyáriparosok értekezlete. A M. Gy. O. Sz. debreceni fiókja folyó hó 7-én, vasárnap délután fél 5 órakor Simonffy-utca 1. sz. alatt, saját helyiségében összejövetelt tart, melyen Szántó Győző elnök aktuális gyáripari ügyekről fog előadást tartani.

A védjegyek oltalma. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara védjegylajstromozó tevékenysége közben több ízben tapasztalta, hogy egyes ábrás védjegyek, melyekben valamely árunak megnevezése is elő fordul, nem csupán ezen feltüntetett, hanem másnemű árura is jelentettek be lajstromozás végett, holott az ilyen védjegyek a valószínűleg meg nem felelő és a fogyasztók közötti megtévesztésére alkalmas adataik miatt a törvényes rendelkezések értelmében oltalomban nem részesíthetők. A kamara véd-

jegylajstromozó hivatala ennél fogva figyelemzeti a védjegyet kereső közönséget, hogy a védjegyet felvett árunév és az árujegyzék között az ellenmondást saját érdekükben kerülni igyekezzenek, mert a védjegyjogi intézkedések az oltalmat csak az árukra biztosítják, amelyek magában a védjegyen vannak felsorolva.

Ingyen állatoltás. A fölművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a szegénysorsú kisgazdák és vagyontalan munkások állatai lépfene, üszög és sertésorbánc ellen ingyen oltassanak be, ha ezen szándékukat a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. sz. a.) december 15-ig bejelentik.

Fizetésképtelenségek. A Neuer Wiener Kreditorenverein jelenti a következő fizetésképtelenségeket: Szőke Ödön kézműáros Szatmár, Kovács Gyula és társa női ruhakereskedő Debrecen, Simon László Rimaszombat, König Mária Budapest.

Cégváltozások a debreceni törvényszék területén

- I. Egyéni cégek:**
Kovács Gyula műasztalos, E cég megszűnt.
Kauffmann Géza, E cég megszűnt.
- II. Társas cégek:**
Hajdunánási husfogyasztási szövetkezet föl-számolásban. E cégszöveg, valamint Sebestyén Miklós, Nagy Miklós, Csorvássy Antal felszámoló bejegyeztettek; a cégszöveg és igazgatóság töröltetett.
Lusztig Dezső és Társa gyarmatáru ügynökségi közkereseti társaság. Egyforma képviselői joggal felruházott tagjai Lusztig Dezső és neje Rédl Selma.

A gazdasszony legjobb támasza

MAGGI-féle húsleves-kocka.

Bárhol legyen szükségünk kész húslevesre: leveseknek betétel való készítésére, hamis levek ízének megjavítására, főző ékek feleresztésére, mártások stb.

úgy azt a legkönnyebben és legolcsóbban a **MAGGI**-kockából állíthatjuk elő.

1 kocka 1/4 liter finom húsleves részére 5 f

Csak a **MAGGI** névvel és a keresztcsillag „védjeggyel“ valódi!

TÖRVÉNYKEZÉS

Fiatal bűnösök

Betörő suhancok. — Aki kamatoztatja a lopott pénzt. — A cigány tolvajai.

A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa ma, mint a fiatalkoru bűnösök bírósága szerepelt. Egész sereg suhanc fölött kellett itélkeznie, akik valamennyien lopás miatt kerültek a vádlottak padjára. A tárgyalásokon **Hoffmann József** kir. ítélőtáblai bíró elnökölt, a kövédat **Magoss Kálmán** dr. kir. ügyész látta el.

A vádlottak padjára elsőnek **Létrai Géza** és **Hoffmann József** cukrásztanulók ültek, akik ez év április 21-én belopóztak **Szövetes Mihály** Nyil-utca 27. szám alatti lakására s ott az egyik szekrényt feltörve, abból 190 koronát elloptak. A suhancok a lopott pénzt elmulatták s mire rajtuk ütöttek, csupán csak 20 koronájuk maradt. A bíróság mindkettőjüket egy évi próbára bocsátotta.

Pávai Ferenc 14 éves hentes tanuló gazdájának, **Medgyaszay József**nek feleségétől apródonként mintegy 1 500 koronát lopott el. A pénzt a fiu nem köitötte el, hanem berakta kamatozni a postatakarékpénztárba. A bíróság Pávait egy évi próbára bocsátotta.

Berecz Sándor és **Kovács Márton** hajdunánási pásztorgyerekek a nyár elején feltörték a falu szélén lakó **Balog Adám** cigány kis házacskáját, behatoltak a lakásba, ott mindent összetörték s az ablakokat is bevették. A bíróság a két garázda suhancot dorgálásra ítélte.

Csonka Mihály 13 éves hentes tanuló fölött itélkezett legutolsónak a fiatalkoruak bírósága. Csonka gazdájától, **Rácz Mihály** hentesmestertől ellopott 11 koronát. A bíróság egy évi próbára ítélte.

Valamennyi ítélet jogerős.

§ Bűnügyi főtárgyalások. A debreceni törvényszéken a jövő héten a következő bűnügyek kerülnek főtárgyalásra:

December 10-én: **Rostás Ferenc** lopás büntette, **Juhász Györgyné** gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétsége, **Katona János** orgazdaság büntette, **Nagy Péter** és társa család büntette.

December 11-én: **Juhász József** és társa távirtda-rongálás, **Rácz Sára** lopás büntette, **Geng György** hivatali hatalommal való visszaélés, ifj. **Cseh József** és társa zsarolás és orgazdaság büntette, **Farkas János** hatóság elleni erőszak büntette.

December 12-én: **Tolnai Dániel** gondatlanságból okozott súlyos testisértes büntette, **B. Nagy Antal** lopás büntette, **Tóth Imre** hatóság elleni erőszak büntette.

December 13-án: **Darvay Sándor** hivatali sikkasztás büntette.

Ne fogadjon el MÁS lámpát, mint

„TUNGSRAMI“

főllírásu VALÓDI DRÓTLÁMPÁT.

Hazai gyártmány! Óvakodjunk utánzatoktól!

Gyapju szövetek legujabb kivitelben | **Szigoru szabott** | **WEISZ ADOLF**
Gyapju szövetek legnagyobb választékban | **árak mellett** | **posztókereskedőnél, Debreczen, Rössuth-u. 1.**
Gyapju szövetek legolcsóbban | **szereshetjük be** | **(Első takarékpénztár palotájában.)**

atja a
jai.

ntető ta-
birósága
kellett
miatt ke-
alásokon
elnökölt,
ügyész

étraí Gé-
ók ültek,
Szövetes
kására s
190 ko-
pénzt el-
án csak
indkettő-

muló gaz-
eléségétől
pott el. A
berakta
A bírót-
ta.
on hajdu-
én feltör-
igány kis
ott min-
beverték.
dorgálás-

tanuló fő-
orvak bi-
hály hen-
A bíróság

debreceni
kező büi

enc lopás
lanságból
Katona Já
er és tár-

i és társa
s büitette,
való visz-
sarolás és
s hatóság

l gondat-
büitette,
óth Imre

dor hiva-

66

LF

suth-u. l.
jában.)

**Amerikai
Czipő
Részv.-Társaság**
Debrecen, Piac-u. 44.
Telefon 1085. sz.

Elsőrendű valódi
**amerikai czipő-
különlegességek**
kizárólagos elárúsítása.
Őszi és téli ujdonságok!
Kérje képes árjegyzékünket.

Szőlőoltvány

amerikai s európai sima s gyökeres
::: **szőlővessző** :::
valamint hordó és palack borok kerülnek
mérsékelt árban eladásra. ::: Arlap ingyen.
Badaconyvidéki Szőlőtelep kezelősége
Tapolca (Zala megye.)

Törv. védve.

A fiatalság és szépség titka

meg van oldva az

„OJA” csodaszappan

használata által. „OJA” egy szinte bámulatos hatású szépitőszert, mely az arcbőrnek viruló színt kölcsönöz. Az arcbőr minden tisztátalansága eltűnik. „OJA” használata által a legduzzadtabb kezek is elegánsak, gyöngédek, tiszták és finomak lesznek.

„OJA”-körömlakk

azonnal pompás fényt kölcsönöz, mely hetekig eltart és a kezek mosása után mindig szebben bontakozik ki. Egy készlet körömlakk és paszta lakkeltávolítóval 2.50 K.

Parfümeire „OJA” Americ. Co. Ltd. Wien, I., Petersplatz 11.
Debreczenben kapható a Központi drogériában.

A világhírű
és a legújabb rendszerű

**BOLINDER
NYERSOLAJ-MOTOROK**

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutá-
nyos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12-76. Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzékét!

A. H. B. S.

UNIVERSAL TABLETTA

(zsfájás ellen.)

Készíti: **GYARMATI EMIL** városi gyógyszerháza BAJA.

Hatásában felülmúlja az aspirin tablettákat, minthogy egyúttal enyhe hashajtó a salicyl készítmények gyógyszerárkével. Nem befolyásolja a szív működését. Felülmúlja a külföldi hason készítményeket.

Kiváló szer megfázási betegségek, influenza, néha, zsába, orszos és hurutos betegségek ellen. Azonnal fáj-
dalomcsillapító fej-, fog- és fül-fájásnál, kitűnően bevált ischia, rheuma és szaggatásoknál.
Olcsóbb az eddigi külföldi készítményeknél, egy 20 tablettát tartalmazó ávegese csak 1- korona
Kapható az egyedüli készítőnél: Gyarmati Emil városi gyógyszerházában, Baján.

Humanic

Egységárak

12.50
16.50
20.50

Flóközlet-megnyitás

DEBRECZEN, PIACZ-U. 22-24.

legközelebb

Humanic-cipők utólérhetetlen minőségűek!

Dr. G. Schmidt
főorvos és tisztiorvos félé

Fülolai

csak a
való igazság
gyógyít a betegség
süketseget,
fülfájást,
fülzúgást,
és nagyothallást
még az utolsó állapotban is.
Egyedül kapható és meg is 2 fr.

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszertára
Debreczen, Kossuth-u. 8.

Elismert legjobb motorok!

Messze menő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

**Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK**

álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzinmotorok. Benzin és nyersolajos oséplógarnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok
gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjén ajánlatot!

Wolf & Comp. Klingenthal i. Sa. Nr. 811.
Katalógus összes hangszerekről ingyen.

Sok köszönőirat!

Vámmentesen szállítás!

Meghívás.
A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok tagjai 1913 december hó 21-ik napján d. e. 10 órakor a Csarnok helyiségében megtartandó **rendes közgyűlésére** tisztelettel meghívotnak.

- Tárgyak:**
1. A választmány jelentése, az évi számadások beterjesztése és a felmentés fölötti határozathozatal.
 2. A jövő évi költségvetés megállapítása.
 3. Tagok részéről benyújtott indítványok.
 4. Számvizsgáló-bizottság kiküldése.
 5. A választmányból kilépő tagok helyének alapszabályszerű betöltése.
- Az elnökség.**

Képviselő

kerestetik jól bevezetett elsőrangú **amerikai írógép eladására.**

Érdeklődéseket unt. W. B. 9063 an **Rudolf Mosse Wien, I., Seilerstätte 2.** kérünk.

RICHTER-FÉLE HORGONY-ÉPÍTŐKÖZKRENY

Rendkívül szórakoztató játék gyermekek és felnőttek részére. — Elragadó újdonság.
Falusi házak és nyaralók fölépítésére szolgáló

Horgony-építőszekrények

— Kapható az ország összes játékküzlételeiben. —
és bérmentve küldjük be 1540. számú színes ábrákat is tartalmazó jubileumi árjegyzékünket, ha a jegyzék számát közöl velünk.

RICHTER F. AD. és TÁRSAI, WIEN, XIII.
valamint nagyban eladás:
Athenaeum R.-T. Eisler osztálya Budapest, VII., Miksa-u. 8.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemotefü cukorkánál.**

Millió ember szereti a világhírű **RÉTHY-oukorkát**, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot átvágyat nem rongja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. **Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-féléket kérjünk**, mivel sok haszontalan utánzat van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **«RÉTHY»-név.** 1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész **Békéscsaba.**

1913. V. 3231. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Markovics Elemér debreczeni ügyvéd által képviselt Egyesült Központi és Polgári Takarekpénztár végrehajthatónak végrehajtást szenvedő elleni 250 kor. tőke, ennek 1912. év december hó 20. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 97 kor. 16 fillér perkölttség erejéig a debreczeni kir. járásbíró-ság 1913. V. 6193. sz. kiküldő végzése folytán végrehajtást szenvedőnél 1913. évi október hó 21-én bíróság lefoglalt és 2730 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követe-lése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Csapó-u. 10. és Piac-u. 24. sz. a leendő megtartására **1913. évi december hó 15. napjának d. e. 16 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1913 november hó 21-én.
Gáli Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

A hivatalos gyógyszerészkönyvben — az olasz királyság jegyzékében felvéve.

SYRUP PAGLIANO **ÓVÁS:** Nehogy a számtalan, az egészségre ártalmas utánzatoktól félre vezetessünk, tessék mindig határozottan **csak a mi védjegyünket** kérní: **Syrup Pagliano Ernesto Pagliano tanártól Nápolyban** és ne valami mást.

ERNESTO PAGLIANO TANÁRTÓL NÁPOLYBAN
Calata San Marco, 4.

Folyékony — Poralakban — Komprimált tablettákban (píllulák).
A legjobb vértisztító- és ildítőszer. Külön tavaszi és őszi kúra, mindig jótékony hatású. Kiténtetve: Gyógy-szerészeti kiállítás 1894. Olasz egészségügyi kiállítás 1900 arany éremmel. Nemzetközi kiállítás 1906. Nemzetközi kiállítás Buenos Ayres-ben 1910 az arany érem nagy díszoklevél. Nemzetközi egészségügyi kiállítás Róma 1912. nagy díszoklevél.
Kapható a jobb gyógyszerárakban.

Gyógymód és egyéb felvilágosítás nálunk szereshető be.
Irodalom és levelezés minden nyelven.
Különlegességeinket osztr.-magyar raktáraink az egész birodalom-ban postabér- és vámmentesen árusítjuk.

Wotan **Lámpa**

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyserelési üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.**

Telefon 945. Telefon 945.

Tüzifa, köszén

Igen olcsón beszerezhető
SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaok olcsón kaphatók.

Aki jó péksüteményt és komlós házi kenyeret

akar enni, az kérje a HOLSTEIN-féle gyártmányt. Debreczen, Méliusz-tér 8. szám. Telefon 12-67.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdúvármegye szállítói nagyruházában
DEBRECZEN,
Kistemplombazár
megkezdődött a
NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

Elsőrendű kifogástalan minőségű áruk kerülnek eladásra mélyen leszállított árak mellett.

„VIRÁGHÓ“

az újfajta, tudományosan készült

KÉZ- ÉS ARC-KRÉM

a jelenkor egészségügyileg legjobb piperezése. 1 tubus 80 fillér. Mindenütt kapható. Doboz K 1'60.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérbház 26. A nagy-érdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb házi szer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertárában, Debreczenben.

Alkalmi vásár dec. 31-ig!

MOLNÁR FERENCZ
ZÁDOR LAJOS UTÓDA
NŐI DIVATTERMÉBEN
az összes raktáron levő divatcikkek, női és gyermekfelöltők ::::
mérsékelt árakban.
Mult idényből visszamaradt divatszövetek és felöltők ::
félárban kaphatók.

Csak finom minőségű cikkek!
Csak finom minőségű cikkek!

Az emésztés előmozdítása

feladata magaslátán tartandó!

Egy bevált, válogatott legjobb és hathatós gyógyfűvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hashajtó házi szer, mely a mértékletesség, hibás étrend, meghűlés, illó életmód és a bántó székrekedés, pl. gyomorégés, felváltás, fűléseges süszkésedés és a gőresés fájdalmak ismert következményeit lenyílti és elmulasztja, a

Dr. Rosa-féle balzsam gyomor- baj ellen.

Főraktár:
Fragner B. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállítónál „A fekete sashoz”, Prag, Kleinselte 203. Ecke der Nerudag.
Postal szétküldés naponta.
Egész palack 2 K, fél palack 1 K. A pénz előleges beküldése mellett 1 K 50 f-ért 1 kis palackot, 2 K 80 f-ért egy nagy palackot, 4 K 70 f-ért 2 nagy palackot, 8 koronáért 4 nagy palackot, 22 koronáért 14 nagy palackot küldök az osztrák-magyar birodalom bármely államára

Raktárak Ausztria-Magyarország összes gyógyszerárjaiban.

ÓVÁS! A csomagolás összes részét a törvényesen belajstromozott védjegyei viselik!

LEGCZÉLSZERÜBB FALRA ERŐSÍTHETŐ KLOSETTPAPÍR-TARTÓ DOBOZ.

Szerkezete folytán egyszerre csak egy lap papír vehető ki, mely rögtön azután a következő lapot a nyíláson fölig kihuzza, ezáltal a papírpazarlás ki van zárva. Külön betétek is.

Kapható:

THAISZ ARTHUR

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN,
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 7. SZ.

1 csomag 500 lap barna betét	30 fillér.
1 " 500 " fehér	36 "
1 fadoboz hozzávaló	2'40 "

Legjobb cseh bevásárlási forrás

Dolcsó ágytoll!

1 kiló szürke, jó, fosztott 2- K, jobb 2'40 K, prima félféher 2'80 K, fehér 4- K, fehér pelyhes 5'10 K, 1 kg. igen finom, hóféher, fosztott 6'40, 8- K, 1 kg. pelyhes, szürke 6- K, 7- K, fehér finom 10- K, legfinomabb mellpely 12 K, 5 kg. vételénél bérmentve.

Rész, töltött ágyak

sűrűfonalú piros, kék, fehér vagy sárga náncingból, 1 dunyha 180 cm. hosszú, kib. 130 cm. széles, 2 párnával, 80 cm. hosszú, 60 cm. széles, új sziták, igen tartós, pelyhes tollal töltve 16- K, 20- K, felpely 20- K, pelyhes 24- K, egyes dunyha 10- K, 12- K, 14- K, 16- K, fejpárna 3- K, 3'50 K, 4- K, dunyha 200 cm. hosszú, 140 cm. széles, 13- K, 14'70, 17'80, 21- K, fejpárna 90 cm. hosszú, 70 cm. széles, 4'50, 5'20, 5'70 K, alsóhuzat erős csikos gradliból 180 cm. hosszú, 116 cm. széles, 12'80, 14'80 K. - Szétküldés utánvétellel, 12 koronától kezdve bérmentve. Csere megengedve, nemtetszőért pénz vissza.

S. Benisch Deschenitz

Nr. 1148. Csehország.
Dusán ilusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

A nagy vadászatok

megkezdése alkalmával ajánljuk úgy a saját töltésű füstös és füstmentes, mint a németországi és angol löporokkal töltött töltényeinket. **Ujdonság:** Csósinnel ellátott Browning serétes fegyver! Továbbá angol és Liége Hammerless-fegyverek, Mannlicher, Schönauber, golyós Winchester és sok más ujdonság állandóan raktáron. TELEFON 12-69.

Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz., a Royal-szállóval szemben.

Legalkalmasabban vásárolhatunk férfi és hu téli öltönyt és felöltőt, városi és utazóbundát, szőrme kabátot, lábszákot, valamint leányka téli kosztümet és felöltőt az előnyösen ismert

NEUMANN M.

cs. és kamarai udvari szállító cégnél Debreczen, Piacz-utca 51. sz.

Vigyázat leánykák és leányos mamák! **Neumann kabát és Neumann ruha** eredeti modellben csak nálam kapható.

A máshol hirdetett és NEUMANN KABÁTNAK nevezett KABÁT csak **UTÁNZÁSA** az én közkedvelt fazonjaimnak.

Tíz évig 50 fillér, azontúl minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendők.

Adás-vétel

Műtrágya
Superfoszfát) 8-10 mázsa félárban átadatik. Ferenc József-ut 10. 378

ó
karban levő gázkályha eladó. Hunyadi-utca 25 Kossuth-szálloda. 2660

La'odalmakra
a legújabb tornyos, másféle elsőrendű tortákat. Kovács cukrásznál Csapó-u. 38. sz. 377

Bérbeadó
86 magyar hold elsőrendű birtok, közvetlen országot mellett, vasútállomástól 20 perc, 3 évre gazdasági épületekkel ellátva, gyümölcsösökkel és kútjával kaszálóval. Levélbeli megkeresések „Kifutó birtok” jelleg alatt a lap kiadóhivatal továbbít. 2720

Föld
kiadó a Széchenyi-kertbe. Értekezni Péterfia-utca 45. sz. 376

VESZEK

levélbélvegeket és olyan koverteket, leveleket, gyászjelentés, meghívókat stb., melyek 1800-1900-ig postán jártak. HARMATHY antiquarium Debreczen, Fűvészkert-u. 14.

Eladó
a monostorpályi határban 200 hold tagos birtok kedvező fizetési feltételek mellett holdja 500 koronáért. Ugyancsak eladó ugyanott 130 hold tagos birtok, holdja 380 koronáért. Értekezni a Debreczeni Gazdák Bankja R. T.-nél Kossuth-u. 17. 400

A
József kir. herceg-utca 67. számú ház eladó. Értekezni ugyanott Sági Istvánnal. 428

Egy
használt kutszivatyu eladó. Pacsirta-u. 3. 410

Egy
elegáns szoba- és konyhaberendezés olcsón eladó. Timár-u. 31. 420

Wertheim-
szekrény nullás, alig használt, eladó. Szent Anna-u. 13. könyvkereskedés. 421

Téli
férifikabát és öltözet alig viselt eladó. Hunyadi-u. 17. sz. 422

Eladó
butor. Péterfia-u. 29. sz. alatt egy teljesen jó karban levő tiszta hálószoza butor eladó. 425

Egy
cserépkályha jókarban és egy istálló ajtó méltányos árral eladó. Darabos-u. 54. szám. 426

Szép,
világos barnára flóderezett két szekrény és ágy jutányosan eladó. Hadházi-utca 5. 427

Két
hold egynegyed föld eladó Homok-u. 3. sz. 417

Kiadó
olcsón földszinti szép utcai nagyobb lakosztály és kisebb édvári lakás azonnal. Főtér mellett Szentanna-u. 6. 2824.

Eladó
3 51 fa Tanító-u. 10. 418

Matt
szekrény, mosdó, márvánnyal, tükörrel, hencser azonnal eladó. Vörösmarty-utca 19. 429

Eladó
olesón nagy gyermekvaságy és vaskályhák. Hatvan-utca 8. 430

Eladó
Varga-u. 9. sz. ház. Értekezni ugyanott. 423

Eladó
Rakovszki-u. 31. sz. ház és Csapókert Kinizsi-utca 38. sz. szőlő. Kőcsönsegyházban, főpénztárnál. 424

Rézszel
diszített vaságy, faragott szekrény, borszék, ebédődiván eladó. Cegléd-u. 14. sz. 433

Gazdasági
szekerek és egyéb gazdasági felszerelések eladók a közraktárban. 2830.

Selyem-
pincesek, fehér, 3 hónapok, egy him és nőstény, eladó. Csapó-utca 38. sz. 435

Gyöngyű
két kővér malac, zsirnak való, eladó. 436

Csapó-u
47. számú ház üzletekkel, nagy telekkel eladó. Árust hagyok benne. 437

Üres
mézes hordók eladók. Maróthy György-utca 11. szám. 438

Zongora
jó karban levő, eladó. Kazinczy-utca 10. 431

29.
számú egyfogatu bérkocsi és 30 hektó diószegi bor eladó. Meszena-utca 10. 432

Eladó
a Kondoros homoktégla-gyárnál a Diószegi-uton 16 vagon porosz és salgótarjáni kőszén és 200 métermáza darabos olattalan mész. Vevők jelentkezhetnek a Debreczeni Gazdák Bankja Részvénytársaságnál, Kossuth-u. 17. sz. a. 401

Eladó
69 hektó Boeckykerti rizling bor, Nagy Imre Széchenyi-u. 4. 402

Vaskályhák
szénfűtésre olcsón eladók. Péterfia-u. 20. Tóth József. 403

Eladó
ház, Bercsényi-u. 16 minden elfogadható árral azonnal átvehető. 404

Egészen
új családi Centrál Bobin varrógép eladó. Faragó-u. 10. 405

Csapó-u.
a 68. sz. ház (Retezár-féle) kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni Kőcsönsegyházban, Kőcsönsegyház Egyesület Kossuth-u. 8. szám. 406

Eladás
Cegléd-utca 4. számú házam eladom, vagy kisebb földbirtokkat elcserélem. 407

Egy
jó karban levő kerékpár eladó. Kar-u. 31. Molnár. 408

Kredenc.
pfeiler és asztal palisszander, legújabb; ugyszintén matt diófa hálószoza egészen új, nagyon olcsón eladó. Erzsébet-u. 6. sz. 434

Eladó
takarmányrépa, mázsája 1 korona. Tégláskert II. járás 20. 410

Eladó
kompetencia fa. Teleki-u. 21. 411

Eladó
nagyobb és kisebb kádak, vadászpuska és flóbert, egy ingaóra és egy régi német fajta óra. Továbbá mindenféle német és magyar könyvek. Széchenyi-u. 49. 412

Eladó
Árpád-tér 8. sz. ház és a Vilmos-laktanya mellett a Márton Kálmán-telepen, közel a villamos megállóhoz 300 kvadrát udvarral, mai kornak megfelelő épületekkel, minden elfogadható árral megvehető. Értekezni Árpád-tér 19. 413

Eladó
Boecky-tér 9. alatti ház hatalmas 40 méteres fronttal, esetleg eserei vagy halápi földdel is elcserélhető. Ugyanott 1 magtár vasajtó és 1 nagy kapu bármily elfogadható áron eladó. 414

Két
matt siffon, két vaságy, gyermek vaságy, ebédőasztal, festett siffon, fűgőlampa, falióra, vasmosdó, férgmentes, olcsón eladó. Erzsébet-u. 44. sz. 416

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1913. évi 33368. számú végzése következtében dr. Szöllös Dezső debreczeni ügyvéd által képviselt Bernfeld Sámuel debreczeni lakos javára 505 korona 97 fillér s jár. erejéig 1913. évi november hó 10 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt, és 1249 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkek és szoba butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járás-bíróság 1913. évi V. 6571/1. sz. végzése folytán 505 korona 97 fillér tőkekövetelés, ennek 1913. évi október hó 30. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 95 kor. 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Sas-u. 4. és József kir. herceg u. számú háznál leendő megtartására 1913. évi december hó 9-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczen, 1913. évi november hó 29. napján.
Lőrincz Endre, kir. bir. végrehajtó.

Jó
karban levő kut szivattyuk vannak eladók jót állás mellett olcsó árral, van szivó-nyomó is. Elvállalok mindennemű gazdasági és üzemegek és kutszivattyuk átjavítását szakszerűen és kutfurásokat is. Bujdosó István épületlakatosmester és kutfurási vállalkozó. Nyil-u. 16. sz. 415

Vérvölgyl
megállónál 44 hold 580 51 föld gazdasági épülettel eladó. Szapannos-u. 19. 409

Elsőrendű üzletszerzőt

biztosítótársaság keres fix és magas jutalék mellett

Beavatlatlanok kellő oktatásban részesülnek.

Ajánlatokat elfogad a kiadóhivatal «Biztosítás 4000» címen. 2779

KRAMER JÓZSEFNÉ

hölgyfodrászterme
Debreczen, Piac-u. 58.
Egész nap nyitva.

Értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy Budapestről egy elsőrangú hölgyfodrászt szerződtetett, aki gyönyörűen fésül és ondolál. 2670

Üzlet-átvétel

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy a mai napon a

:: NEMZETI ::

szálloda és kávéházát átvetem, melyet a legszolidabb bázison fogom vezetni. Egyben tudatom a n. é. közönséget, hogy szerződtettem Vécsey Weisz Ferenc szalon női zenekarát. Becses pártfogását várom a n. közönségtől. maradok kellő tisztelettel

a kávéés.

Nagy, belföldi cognac-vállalat

állandó utazót

Felsőmagyarország néhány megyéje részére, mely vidéken legjobban van bevezetve. Részletes német nyelvű ajánlatok, az eddigi működés pontos megjelölésével, referenciákat és igényeit „Reisender 3565” alatt továbbítja **M. Duker Nachf. A. G.** Annoncen-Expedition Wien I/1.

Uj amerikai találmány képviselő kerestetik,

aki egy «Házról-házra-üzem» szervezésére alkalmas. Csak 10-40, szállodák, vendéglők 50-500 készletet vesznek. Amerikában naponta 100.000 készletet adnak el. Ujabb bevezetési rendszer szerint értéke és szükségessége díjtalanul egy perc alatt megmagyarázható. Rendkívüli alkalom! Iő-vedelmező üzletet — minden kockázat nélkül — gyorsan létesíteni! Minták és részletes magyarázatok ingyen.

Evergrip Aht. 61. Wien, I., Fleischmarkt 1.

EGÉSZSÉGÉRŐL VAN SZÓ !!! !!! !!!

Igyék naponta 1-2 palack

SZT. ISTVÁN : DUPLA : SÖRT

MAMÁTA-SÖRT

A söriparban korszakot alkotó a KÖBANYAI POLGÁRI SERFÖZDE ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legelvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van: idegesség, étvágyhiány, véréngesség, álmatlanság, tüdő- és gyomorbetegségek; ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptatóknak is. — Ajánlja: NOORDEN tanár Bécsben, KORÁNYI tanár Budapesten, GLAX tanár Abbáziában és számos más szaktekintély. — Bécs vá os kényes izlésű közönsége évenként két millió palacknál többet fogyaszt ezen magyar sörből.

Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben és jobb kávéházban

FÓRAKTÁR ÁRON MANÓ ÉS TÁRSA
DEBRECZEN, IV., SZÉCHENYI-U. 22.
Telefon 82.

Tíz szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből kezdve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelleges levélnek a hirdetés száma is kéretek.

Pipiském
édes kis szentem adj életjelt, most is szeretnék a közelemben lenni, hisz tuhogycsak te vagy az egy a világon, aki megérdemli az igaz szeretetet Csók Tankrédtól. 46

Felkérem
azt az uri embert, aki nekem hétfőn köszönt és Estlapot mutatta hogy jól találkozzunk levelet „Csitri” jellegre írjon postrestant főposta. 449

Mucrus
kérem adjon életjelt magáról írjon ezzel is megelégszem- Püspökladányba a postára. Jó fiu. 451

Páros élet
a legszebb, keresek egy olyan jóra való 24-30 éves leányt vagy özvegyet, kinek pár ezer korona hozománya van, a házamat nevére iratom. Vidéki 38 éves végzett ács-mester vagyok. Leveleket „Ácsmester” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. 44

Hamis
kis leány várja okvetlen ma csütörtökön délután a régi uton. Géza. 450

Édes
tavasznapugaram, csak te jönnél már ide, menyívvel hamarabb telne el az idő. Imádkozom érte, nem baj, csak lesz valahogy addig csak kibírom. Várlak, Alkonyat. 523

Aranyos kis ony,
betartom ígéretem és vasárnap a gyorsan elmegyek, feltűnés né küi jőjj, nehogy kelemelenség legyen. Csókolom a kis kaocsdat. Ördögöd. 524

G. urzi
gyere haza, minden megvan bocsájtva, aggódó ügyed rendezve. Anyád. 522

I. I.
Nem akarom vádolni, hogy cserben hagyott, csak azt mondom, hogy ahogy az én lelkemet felezavarta, nem vártam volna el magától, akit úgy szerettem. Utolsó kézsók. N. N. 452

Te apótol.
Hiába, no már de soká jön ez a tél, ugy-e édes pajtás velem tartasz megint. Viszontlátásig csók Télyányóól. 453

H. zaslundók,
kik gazdagon nőszüni óhajtanak, (ha vagyontalanok is) forduljanak díjtan felvilágosításért a kontinens első és legnagyobb nemzetközi intézetéhez. Magyar levelezés. Hymen, Berlin 18. 2724

Komoly
jellegre levelek vannak a kiadóhivatalban. 525

Megértelt
jellegre azt izeni a partnere hogy jó, megteszem azt. üdvözl. Partner.

Ház-felügyelő,

internátushoz — gyermektelen — ügyes feleséggel alkalmazást nyer. Gépész előnyben részesül. Bocskay-tér.

Üzlet

KA LSBADI
kétszerszűtt, valódi karisbadi gyartmány, a Deutscher fele fületekben kapható.

Konyha- és előszobaberendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon 10-90. 1

F. usy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készítek mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi- és gyermekcipőket. 187

Nagy András
épület- és butorasztalos, Csapó-u. 19. szám. Elvállal mindenféle parket leakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árák mellett. Levélbeni meghívásra azonnal hához megyek. 2731

Cseresznye-
és bükkfia hálószobák, angol bőr- és gobelin garnitúrák, modern diványok, matracok, hencserék jutányosan eladó Szántó kárpitosnál. Zugó-utca 3. sz. 995

Butorok
legelőszertőbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 192

Nagyságos Asszonyom!
Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy Hatvan-utca 36. sz. a. (keresztépületben)

női szabóságot

nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugymint: kostümöt, raglánt, sportruhát, plüsskabátot és színházi köpenyt a legújanyosabb árákon. A főváros, valamint a vidéki városok előkelő szalonjaiban szerzett sok évi tapasztalataim biztosítottak nyújtani arra, hogy Nagyságod legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem, melyre minden igyekezetemmel törekedni fogok. Nagybecsű pártfogásáért kérvé, vagyok teljes tisztelettel

Stauber Ferenc.

Különtétele

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu seilyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradekok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénz takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETEK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 937. 34

Hőgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedit, minden bőrruvságot az országhírű ártalmatlan Matild-arcnőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Kitűnő
házi koszt uri háznál kihordásra vagy bentékezésre kapható. Simonffy-utca 39. 342

Te jes
ellátást kaphat leány, vagy fiatal ember 56 koronáért öz. uriaszony-nál. Szentanna-utca 43. szám. 348

Patkányirtó
Hegyesi Sándorné. József kir. herceg-utca 22. sz. alatt lakik. 350

Öreg
urinőnél jó házi koszt kapható feltűnő olcsóért, esetleg lakást is. Timár-utca 8. 351

Étkezzen
Ujházyné elsőrendű polgári étkezdéjében, Varga-utca 24., hol kitűnő magyar konyha van. Abon-nensak elfogadtnak.

GYORS-ÉS GÉPIRÓNÓT sürgősen keres

a Debreczeni Független Ujság kiadóhivatala, Piac-utca 49. szám (háttul az udvarban).

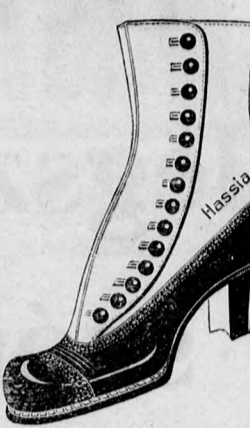
Püspökladányban a Royal-szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hűleg ételek kaphatók. Mersékelt árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség beces pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Szüts István

uri- és egyenruhásabónál lehet legelőszertóbban legdivatosabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

TOLNAI

DÁNIELNÉL
Piac-u. 49.

Olcsó egységárak!!
11-13-15-18

korona.

Állás

Két
18-20 éves fiatal ember állandó alkalmazást kap a Török pezsgőgyárban. 383

Takarítónőt
lehetőleg fiatal, ügyeset keresek Piac-utca 30. kerestéppület, első emelet. 384

Gazda szonyt
keres pusztára özvegy uradalmi tisztviselő. Teljes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja „Megbízható” jelleg alatt. 2799

Ügyes
leány csemegeosztályhoz kiszolgálónak felvétetik Kontsek Géznál. 2608

Elemi
iskolatantrgyakat németül, héber tantárgyakat korrekt tanítok. Hához eljárók és iskolás gyermekeknek feladványokban segítik. Magán tanulókat felelősségenre vizsgálóra előkészítek. Cim a kiadóhivatalban. 2730

Bank-
hivatalnoknő harmadfél évi gyakorlattal állást keres. Bővebbet telefonon 1088 alatt. 385

Egy
kifutó leány könnyű munkára felvétetik. Hadházi-u. 5. a tejsarnokban. 388

Kereskedelmit
végzett fiatal ember irodába ajánlkozik. Szerény igényű. Cim Kossuth-u. 8, I. em. 3. a. 2686

Egy
szakácsnét keresek jobbfizetésre jelentkezzenek akik jól főznek, egyéb tendője nem lenne. Piac-u. 77. I. em. 5. a. 473

Házwesternő
fizetésre, takarításért felvétetik Bathányi-u. 19. 2827.

Lakás

Bolt,
kétajtós, a piac kellő közepén azonnal, egy tíz méter hosszú négy ajtós májusra kiadó. Csapó-u. 11, Sümeghy-nél. 2610

Kiadó
2 szobás modern lakás azonnal. Darabos-u. 48. szám. 272

Kiadó
bolthelyiség Miklós-u. 5. szám alatt, a Vági-féle bolt azonnal kiadó bármilyen célra. Bővebb felvilágosítást ad Goldstein Karolina Miklós-u. 5, Apollo mellett. Telefon 736. 2664

Kiadó
azonnal központon modern iroda (két ügyvéd elköltözik), lakás, műhely. Csapó-u. 19. 2680

Bolt
két ajtós, mézszárosnak, vagy másnak, műhely, raktárak azonnal kiadók. Csapó-utca 11. 2733

Egy
nagy pince kiadó. Február 20-tól. Raktárnak vagy borpincének alkalmas. Széchenyi-u. 27. sz. alatt. Értekezhetni az utcai lakásban. 440

Kiadó
azonnal Kőrház-u. egy szám alatt egy szobás udvari, lakás, baromfi, ser-téstártsással. Értekezhetni tulajdonosával Simonffy-utca 53. sz. 373

Kiadó
egy szoba, konyha, két szoba honya azonnal. Kut-u. 1. sz. 374

Szuszternek
igen megfelelő bolthe-ység olcsón kiadó. Mester-u. 39. sz. 375

Két
csinosan butorozott utcai szoba, villanyvilágítással esetleg teljes elátással jutányos áron azonnal kindó. Bethlen-u. 12. sz. 372

Pénzügyletek

ingatlanok, kötvények, ipari, városi és községi kölcsönök, társasági alapítások felvételnek külföldi pénzesoport által. Német nyelvű ajánlatok kérünk. Cim: „Lagerkarte” 324. Berlin W. 15.

AMERIKA DEBRECZENBEN,

aki TAKÁCS VINCÉNÉL, ref. nagytemplom mellett készített fényképeit és levelezőlapjait. Csekély rázzetással majdnem életnagyságu képet kap. 1812

Autogón-

heggesztések készíttetnek
IFJ. LOSONCZI JÁNÓ
DEBRECZEN,
József kir. h.-u. 16.
Telefon 347. 1903

Pénzt
kölcsönöz magánzó 5000 fill. mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante.

Utánzások

azt igazolják, hogy az eredeti a legjobb.
Dralle-féle illatszert

Illusion a világítótoronyban

Alkoholmentes virágcsöppek, számtalan utánzatuk van. Kérjünk tehát világosan „Dralle“-t és ügyeljünk arra, hogy ez a név a csomagoláson rajta legyen.

Hasonlíthatatlan, családásig természetes virágillat!
Egy parány elég!

Gyöngyvirág, rózsá, orgona, heliotrop, rezedá 4-korona, ibolya 5-korona. Minden gyógyszer-tárakban, drogeriákban, illatszertkereskedésekben, szappanüzletekben és jobb fajta fodrászoknál.
GEORG DRALLE, HAMBURG-BODENBACH a. E.

Debreczen város
legszebb és legújabb
szórakozóhelye az

ARANY BIKA MOZGÓSZÍNHÁZ

 megnyilt.

Páratlanul remek műsor !!

Helyárak:

Földszinti ülés I. hely 60 fillér, II. hely 80 fillér.
Földszinti zártszék I. hely 1 korona 20 fillér, föld-
szinti zártszék II. hely 1 korona 50 fillér. Erkély-
ülés 1 korona 80 fillér. Kőrszék 2 korona. Erkély-
páholyülés 2 korona 50 fillér.

==== Páholy személyre korona. ====

Az emeleti és földszinti büfében a dohányzás meg van engedve.